

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

بخش اول

بانکداری بین المللی اعتبارات اسنادی اینکوترمز

بانکداری بین المللی

ارز (Foreign Currency)

تعاریف : تعریف بانکداری بین المللی

از بانکداری خارجی (Foreign Banking) در مواردی تحت عنوان بانکداری بین المللی (International Banking) نیز نامبرده می شود. بانکداری بین المللی یا خارجی شامل آن بخش از عملیات هر بانک می شود که بانک در بازار مالی با ارز انجام می دهد. به عبارت دیگر عملیات ارزی (Foreign Exchange Operations) یک بانک موضوع بانکداری بین المللی یا خارجی را تشکیل می دهد.

عملیاتی که هر بانک انجام می دهد به یکی از دو بخش عملیات بانکداری داخلی و عملیات بانکداری بین المللی قابل تقسیم هستند. موضوع بانکداری داخلی، کلیه عملیاتی است که بانک با پول داخلی یا ملی (Home Currency) انجام می دهد و موضوع بانکداری بین المللی، عملیاتی است که بانک با پول خارجی یا ارز (Foreign Currency) انجام می دهد.

تعریف عملیات ارزی

عملیات ارزی یعنی آن بخش از فعالیت های روزانه بانک که با ارز انجام می شود. شامل خرید و فروش ارز، افتتاح حساب های بانکی به ارز (انواع حساب ها از نظر مدت)، نقل و انتقالات ارزی، عملیات مربوط به اعتبارات اسنادی، وصولی ها، ضمانت نامه ها، اوراق قرضه (Bonds), Refinance, Finance، وام ها (Loans)، چک های مسافرتی و... عملیات ارزی شامل معاملات ارز غیر بازرگانی و ارز بازرگانی خواهد بود.

برای انجام عملیات بانکداری بین المللی داشتن شعبه یا دفتر نمایندگی یا باجه ... در خارج از کشور ضرورت ندارد، لیکن داشتن روابط کارگزاری با بانک های خارجی اجتناب ناپذیر است. ارتباط کارگزاری با بانک ها در (اداره خارجه، بین الملل) بانک ها انجام می شود.

روابط کارگزاری عبارت است از روابط بانکی که بین دو بانک واقع در کشورهای مختلف برقرار می شود و شامل حساب های بین بانکی (Interbank Account)، برقراری رابطه سوئیفتی و ... می شود.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

عملیات ارز بازرگانی چون با ریسک (Risk) بیشتری همراه می باشد و نیاز به تخصص بیشتری دارد برای بانک درآمد بیشتری نیز دارد. در مقابل عملیات ارز غیر بازرگانی درآمد کمتری برای بانک دارد و از این گذشته حجم اینگونه عملیات (از لحاظ ارزش) در مقایسه با حجم عملیات ارز بازرگانی به مراتب در بازار جهانی ارز محدودتر می باشد.

تعریف ارز و نرخ ارز

ارز یعنی ارزش، بهاء، قیمت، نرخ و سندهای تجاری که ارزش آنها به پول بیگانه معین شده باشد. (فرهنگ فارسی نوشته دکتر محمد معین). ارز (Foreign Currency) یا (F.Exchange) که به اختصار به صورت **Fx** نیز نشان داده می شود به پول های رایج خارجی اطلاق می شود. واژه ارز از مصدر "ارزیدن" در بانکداری بین المللی به معنای پول خارجی است که گاهی صفت خارجی را هم به آن می افزایند و به صورت "ارز خارجی" بکار می برند تا وجه تمایز آن را با پول ملی یا پول رایج در داخل یک کشور معلوم کنند. واژه "سعر" نیز به معنای ارز است که در فارسی بیشتر به صیغه جمع یعنی "اسعار" به معنای پولهای بیگانه بکار می رود. اگر در همه نقاط جهان و در تمام کشورها فقط یک نوع پول رایج بود، مبحثی تحت عنوان "ارز" مطرح نمی گردید. منظور از ارز کلیه وسایل پرداختی است که در معاملات بین المللی بکار می روند و به کمک آنها بهای کالاها و خدمات پرداخت می شود. یعنی در هر کشور به پول رایج آن، پول محلی **Local Currency** و به پول رایج سایر کشورهای جهان ارز گفته می شود. بدین ترتیب اشکال ارز همان اشکال پول است، یعنی ارز فقط به اسکناس و مسکوک سایر کشورهای جهان محدود نشده بلکه شامل مانده حساب جاری به ارز که قابل برداشت و نقل و انتقال به وسیله چک یا حواله می باشد نیز می شود.

نرخ ارز : Exchange Rate

نرخ ارز تنها یک عدد می باشد و یا به عبارت دیگر نرخ ارزها در هر کشور قیمت واحد پول سایر کشورها که همان ارز می باشد بر حسب پول ملی را نشان می دهند. یعنی مثلاً برای خرید یک واحد **Gbp** یا **Eur** چقدر ریال باید پرداخت نمود. مثل خرید یک دستگاه تلویزیون و یا یک لیتر شیر چند ریال پرداخت می شود.

نرخ ارز عددی است که قیمت واحد پول کشوری بر حسب واحد (کسر واحد) پول کشور دیگر در یک زمان مشخص را نشان می دهد. با نرخ ارز یا نرخ تبدیل پول، پول کشورها به یکدیگر قابل تبدیل و معاملات ارزی شکل می گیرند. بعبارت دیگر رابطه برابری پول ملی و پولهای بیگانه را نرخ ارز می گویند. واژه "صرف" در لغت به معنای برگرداندن و در اصطلاح به معنای تبدیل کردن پولی به پول دیگر و "صراف" کسی است که به این حرفه اشتغال دارد. بعبارت دیگر نرخ ارز عبارت است از نسبت ارزش پول خارجی به پول داخلی و یا برعکس قیمت پول داخلی و خارجی یعنی اینکه یک دلار یا یک یورو در برابر چند ریال خرید و فروش می شود.

در معاملات ارزی دو واحد پول دو کشور مداخله دارند، به یکی از دو پول مذکور ارز پایه **Base Currency** و به دیگری پول یا ارز غیرپایه یا متغیر **Unknown Currency** گفته می شود. نرخ ارز عددی است که ارزش پول کشوری را بر حسب ارز یا پول کشور خارجی در زمان معین نشان می دهد. در بیان نرخ ارز، معمولاً دو روش وجود دارد: یکی از روشها این است که پول ملی به عنوان پول پایه و ارز به عنوان پول متغیر معرفی و محاسبه شود که این روش در بازارهای ارزی انگلیس و استرالیا مورد استفاده است و در روش دیگر، ارز یا پول خارجی به عنوان پایه و پول ملی به عنوان متغیر معرفی و محاسبه می شود. به علت تسلط دلار به عنوان ارز قوی، در اغلب بازارهای ارزی دنیا به غیر از انگلیس و استرالیا، از روش پایه دلار استفاده می شود.

رابطه نرخ ارز با صادرات و واردات چیست؟

صادرکنندگان کالا یکی از منابع بزرگ عرضه ارز به داخل کشور هستند و صادرات، فی الواقع به معنی تعویض کالای داخلی با ارز است. واردکنندگان نیز به نوبه خود از منابع بزرگ تقاضای ارز و یا عامل خروج ارز از کشور محسوب می گردند و به دیگر سخن، واردات به معنی خرید یا تهیه کالای خارجی با ارز است.

روش های پرداخت در بازرگانی خارجی

بازرگانی خارجی هر کشور از یک نگاه به معاملات بلاعوض و معاملات معوض قابل تقسیم می باشد. طبیعی است که سهم معاملات بلاعوض در ترکیب بازرگانی خارجی کشورهای مختلف، سهم قابل ملاحظه ای نمی باشد. معاملات معوض را نیز می شود به دو گروه معاملات بدون پول (**Trade Counter**) و معاملات پولی تقسیم نمود. معاملات بدون پول در بازرگانی خارجی شامل معاملاتی می شود که از پول استفاده نشده و خریدار بابت بهای کالای خریداری شده پرداختی انجام نمی دهد، بلکه در مقابل کالا یا خدمت به صادرکننده طبق قرارداد تحویل خواهد داد. بدین ترتیب در معاملات بدون پول در بازرگانی خارجی واردکننده در عین حال صادرکننده هم می باشد و متقابلاً صادرکننده واردکننده نیز می باشد. این نوع معاملات شامل معاملات تهاتری - دو جانبه - بیع متقابل می باشد. در مواردی که کشورهای واردکننده با کسری تراز پرداخت ها (کمبود ارز) مواجه می باشند، از معاملات بدون پول استفاده می شود. معاملات پولی یعنی معاملاتی که در آن خریدار بهای کالا یا خدمت خریداری شده از بازار جهانی را با پرداخت (ارز) واریز و تسویه می نمایند. در بازرگانی خارجی در معاملات پولی دو طرف معامله از تاریخ شروع و رواج معاملات پولی همواره با مجموعه ای از خطرها (**Risks**) مواجه می باشند. در معاملات پولی بزرگ ترین ریسک صادرکننده این است که کالا را ارسال، لیکن وجه (ارز) آن را دریافت ننماید. متقابلاً بزرگترین ریسک واردکننده نیز این است که ارز را به امید دریافت کالا حواله، اما کالا را دریافت ننماید. بنابراین طرفین معامله در پی روش مناسبی می باشند که بزرگترین خطر آن ها را در بازرگانی خارجی کاهش دهد. روش های مختلف پرداخت (دریافت) در

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

بازرگانی خارجی ناشی از تجربیاتی است که طی سال ها حاصل شده است. این روشها از یک نگاه کلی به روش سنتی (The Classic Methods) و روش های نوین (New Methods) قابل ممیزی و تفکیک می باشند.

۱- روش های سنتی

روش های سنتی روش هایی هستند که بزرگ ترین ریسک یکی از طرفین در بازرگانی خارجی یعنی صادرکننده یا واردکننده را بطور کامل پوشش می دهد، لیکن ریسک طرف دیگر، واردکننده یا صادرکننده برعکس کاملاً باز بوده (بدون پوشش) و شامل ۲ روش به شرح زیر می باشد:

الف - روش حساب باز (Open Account Trade)

این روش در عرف بازرگانی کشور ما به روش امانی معروف شده است. روش حساب باز روشی است که در این روش صادرکننده به امید دریافت ارز در آینده کالا را ارسال و اسناد را نیز مستقیماً برای واردکننده ارسال می دارد. واردکننده با اسناد مذکور به گمرک مربوطه مراجعه و پس از انجام تشریفات گمرکی کالا را ترخیص می نماید. بدین ترتیب بزرگ ترین ریسک صادرکننده باز است یعنی در حالی که ریسک صادرکننده صد است ریسک واردکننده صفر خواهد بود. بهترین روش پرداخت برای واردکننده همین روش حساب باز است به شرط آن که صادرکننده بپذیرد که وجه کالای صادراتی را با این روش دریافت نماید. طرفین یک معامله در مواقعی از این روش ارزان و پرخطر (از نظر صادرکننده) استفاده می نمایند که به یکدیگر اطمینان کامل داشته باشند و خریدار و فروشنده در عمل یک نفر باشد. مثل شرکت های چند ملیتی برای دفاتر فروش خود در کشورهای مختلف معمولاً با این روش کالا صادر می نمایند.

ب- پیش پرداخت کامل (Full Advance Payment)

این روش نقطه مقابل روش حساب باز است. یعنی در این روش در مرحله اول صادرکننده به طور کامل وجه کالایی که در آینده برای واردکننده ارسال خواهد نمود را دریافت و در مرحله دوم اقدام به ارسال کالا و اسناد به نام و نشانی واردکننده می نماید. در این روش بزرگترین خطر صادرکننده به طور کامل پوشش داده می شود، در حالی که بزرگ ترین ریسک وارد کننده کاملاً باز است، زیرا در صورتی که صادرکننده کالا ارسال ننماید، واردکننده که ارزش (قیمت) کالا را حواله نموده در وضعیت بسیار نامناسب مالی قرار می گیرد.

۲- روش های نوین

روش های نو در بازرگانی خارجی شامل ۲ روش می شود

وصولی (Collections) و اعتبارات اسنادی (Documentary Credits)

ویژگی های این روش ها به شرح زیر می باشد.

بروات وصولی اسنادی

ملاحظات کلی درباره بروات وصولی اسنادی

وصولی اسنادی را می توان دریافت مبلغ بدهی از خریدار توسط بانک در مقابل تحویل اسناد معین، تعریف کرد. بانک به عنوان امین و واسطه بین خریدار و فروشنده عمل می کند ، به دستور فروشنده اسناد را که حاکی از حمل واقعی کالا یا انجام خدمات می باشد در مقابل دریافت مبلغ بدهی یا قبولی برات ارائه می کند.

مبنای اجرای عملیات وصولی اسنادی «مقررات متحدالشکل وصولی ها» است که به سیله اتاق بازرگانی بین المللی (I.C.C) در پاریس تدوین و توسط بانکها پذیرفته شده است. مقررات مزبور حقوق و تعهدات طرفین معامله را در رابطه با وصولی اسنادی معین می نماید. در عین حال این قواعد و مقررات فقط هنگامی ایجاد تعهد می کنند که با سایر توافقیهایی که صریحاً در قرارداد ذکر شده و یا با قوانین ملی ، ایالتی و محلی یا مقرراتی که تخطی از آنها غیرممکن است ، مغایر نباشند.

مسئولیت بانکها در خصوص انجام دستورات وصولی اسنادی اساساً به ارسال و تحویل اسناد در مقابل پرداخت یا قبولی، محدود می شود. بر خلاف اعتبارات اسنادی ، چنانچه خریدار نخواهد و یا نتواند به تعهد پرداخت عمل نماید ، بانک هیچگونه مسئولیتی نخواهد داشت. طبق مقررات متحدالشکل وصولی ها (ماده ۱) بانکها باید با حسن نیت و دقت متعارف ، عمل نمایند. ولیکن بانکها هرگونه مسئولیت یا تعهد ناشی از عواقب فورس ماژور، تأخیر یا فقدان هرگونه پیام، نامه یا اسناد را چنانچه به علت سهل انگاری از طرف بانکها نباشد ، از خود سلب می نمایند (ماده ۴۳ ۵ مقررات متحد الشکل وصولی ها) . به عین متن مقررات متحدالشکل اصلاح شده وصولی ها که از سال ۱۹۷۹ به مورد اجرا درآمده می توان رجوع نمود.

وصولی اسنادی در مقایسه با حساب باز تجاری تضمینی ، به مراتب بیشتر (امانه در حد اعتبار اسنادی) برای فروشنده ایجاد می کند.

چه زمانی پرداخت به وسیله وصولی اسنادی توصیه می شود؟

بر خلاف اعتبار اسنادی، وصولی اسنادی مستلزم اقدام قبلی از طرف فروشنده مانند ساخت و ارسال کالا انجام خدمات قبل از حصول تضمین پرداخت می باشد . لذا این وسیله پرداخت صرفاً زمانی توصیه می شود که :

- فروشنده (صادرکننده) و خریدار (واردکننده) یکدیگر را قابل اعتماد بدانند.
- در خصوص تمایل و قدرت پرداخت خریدار، هیچ شبهه ای وجود نداشته باشد.
- در کشور خریدار، شرایط با ثبات سیاسی، اقتصادی و حقوقی حاکم باشد.
- سیستم پرداختهای بین المللی کشور خریدار دچار مانع یا تهدید به واسطه مقررات کنترل ارز یا محدودیتهای مشابه نباشد.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

مزایای ویژه وصولی اسنادی کدامند؟

- اجرای آسان و ارزان
 - تسویه غالباً سریع تر در مقایسه با حساب باز تجاری
 - امکان واگذاری اسناد یعنی حق مالکیت کالا به خریدار در مقابل پرداخت همزمان مبلغ بدهی، یا قبولی برات (احتمالاً با ضمانت بانکی)
- معهداً، چنانچه خریدار از قبول اسناد امتناع کند، یافتن خریداری دیگر و یا اعاده کالا می تواند برای فروشنده هزینه گزافی دربر داشته باشد.

طرفهای ذیربط در وصولی اسنادی

به طور کلی در وصولی اسنادی چهار طرف وجود دارد:

ذینفع یا فرستنده:

معمولاً فروشنده/ صادرکننده که اسناد را به ضمیمه دستور وصول به بانک خود ارائه می نماید.

بانک ارسال کننده :

بانکی است که فروشنده اسناد را به او می سپارد و این بانک اسناد را مطابق دستورات مندرج در دستور وصول، به

بانک وصول کننده در کشور خریدار ارسال می کند.

بانک ارائه کننده یا وصول کننده:

بانکی است که در خصوص وجه یا اخذ قبولی از برات گیر (خریدار) طبق دستور وصول بانک ارسال کننده اقدام

می نماید.

برات گیر : خریدار یا واردکننده که اسناد وصولی به وی تسلیم می شود.

انواع اصلی وصولی اسنادی

تحویل اسناد در مقابل پرداخت (D/P) یا وجه نقد در برابر اسناد (C.A.D)

بانک وصول کننده فقط می تواند اسناد را در مقابل پرداخت بلافصل تسلیم نماید، مشروط براین که مقررات و

قوانین ملی، ایالتی و یا محلی مانع پرداخت نباشد. به عنوان مثال، قانون می تواند مقرر کند که اسناد وصولی در

مقابل پرداخت به پول رایج ملی تسلیم شود که مغایر با ماده ۱۲ مقررات متحدالشکل وصولی ها میباشد(مربوط به

اخذ مجوز انتقال ارز در کشورهایی که مقررات کنترل ارز حاکم است).

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن کشاورزی خراسان رضوی
(ISO9001)

تجربه نشان داده است که برخی از خریداران ترجیح می دهند دریافت و اسناد و پرداخت ، تا ورود کالا به تعویق افتد، مگر آنکه طرفین قرارداد توافق نموده باشند که اسناد باید «به محض اولین درخواست» قبول شوند در این مورد، شرط مربوطه باید در دستور وصول قید شود.

تحویل اسناد در مقابل قبولی (D/A)

بانک ارائه کننده می تواند اسناد را در مقابل قبول برات توسط خریدار، تحویل دهد به عنوان مثال، در مقابل قبولی براتی که ۶۰-۱۸۰ روز پس از رویت (برات پس از رویت) یا در یک تاریخ مشخص (برات مدت دار) قابل پرداخت است.

بدین ترتیب برات گیر، مالکیت کالا را قبل از پرداخت اسناد احراز می کند و با فروش فوری کالا قادر خواهد بود وجه لازم را تامین کند و در سررسید، وجه برات را پرداخت نماید. لذا فروشنده به خریدار برای پرداخت مهلت میدهد و در مقابل، براتی را که توسط برات گیر قبولی نوشته شده است به عنوان تضمین دریافت می کند. چون این تنها چیزی است که فروشنده می تواند تا سررسید برات به آن تکیه کند، بنابراین فروشنده خطر عدم پرداخت را میپذیرد. با توجه به مراتب فوق، فروشنده می تواند از برات گیر درخواست نماید که پرداخت وجه برات را توسط بانک ارائه کننده اسناد، یا بانک طراز اول دیگری تضمین کند. تضمین برات می تواند عمدتاً با یک امضا در روی آن یا نوشته ای صریح در ظهر یا طی سندی ضمیمه باشد. مضافاً عبارتی با این مضمون که تضمین حاضر به منظور حمایت از برات گیر است، باید در قسمت زیر امضای فوق اضافه گردد (ماده ۱۰۲۱ قانون تعهدات سوئیس).

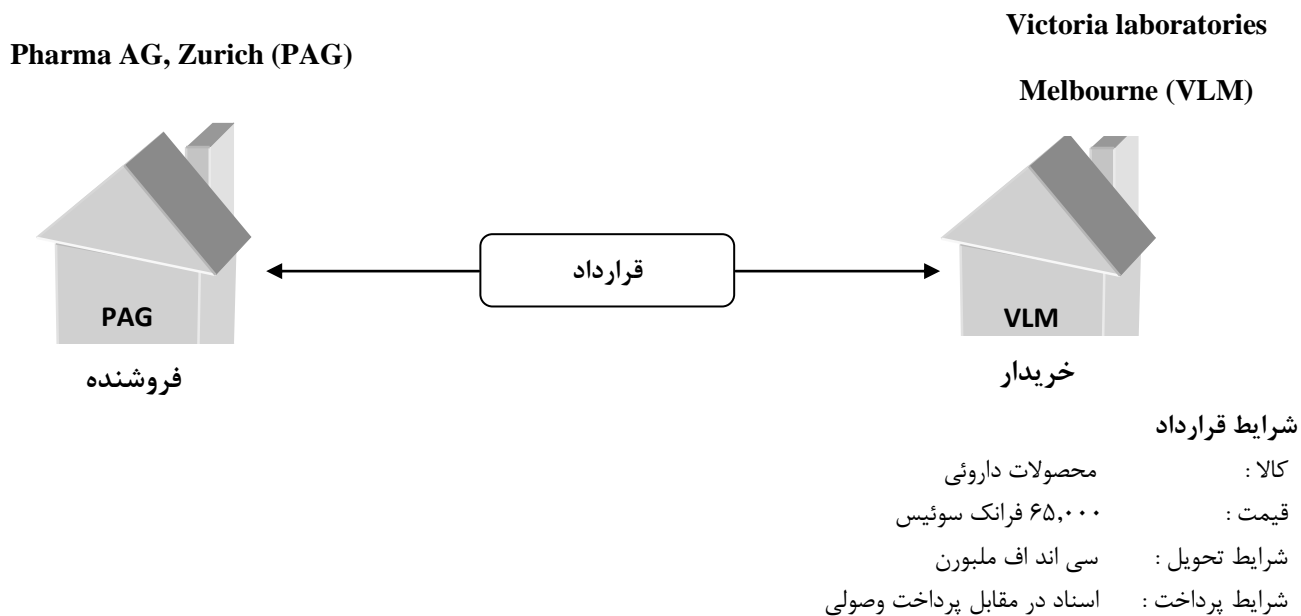
تحویل اسناد در مقابل تعهدنامه

بانک وصول کننده می تواند اسناد را در مقابل تعهدنامه ای که متن آن دقیقاً توسط ذینفع (فروشنده) یا بانک ارسال کننده مقرر گردیده است، به خریدار تسلیم نماید. به این وسیله خریدار تعهد می کند که مبلغ بدهی را در یک تاریخ معین پرداخت کند. به منظور تعقیب قانونی چنین تعهدنامه ای، ضروری است که تعهدنامه برای از هرگونه ابهام باشد.

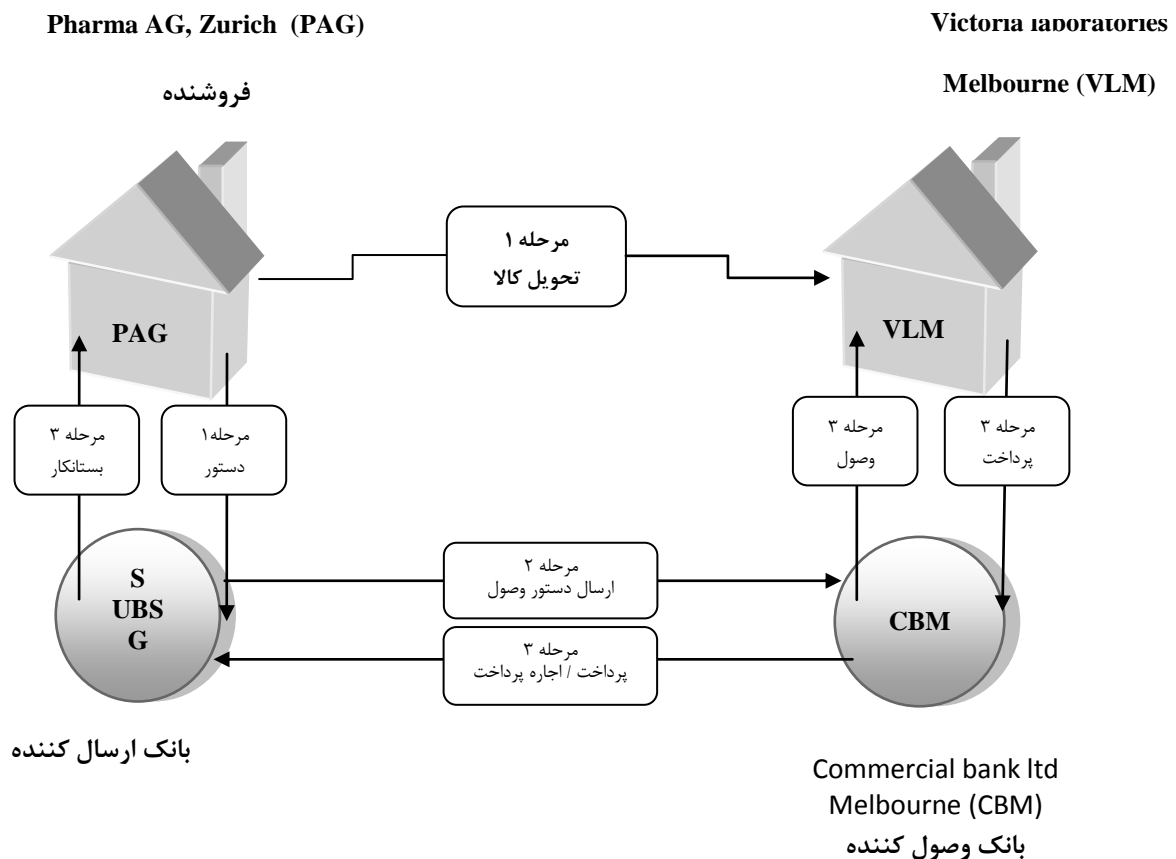

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

انعقاد قرارداد

وصول اسناد

اعتبارات اسنادی

تعریف :

به زبان ساده اعتبار اسنادی تعهد پرداخت مشروط توسط یک بانک می‌باشد. بطور کاملتر، اعتبار اسنادی تعهد کتبی بانک (بانک صادرکننده) است که طبق درخواست و دستور خریدار (متقاضی) در اختیار فروشنده (ذینفع) قرارداده می‌شود و بر اساس آن پرداخت (بصورت نقدی، در مقابل قبولی و یا مبادله برات) بفروشنده تا مبلغ معین در خلال مدتی مشخص و در مقابل اسناد مورد لزوم انجام می‌شود. اسناد مذکور شامل اسنادی می‌باشد که از نظر تجاری، مقرراتی، بیمه و یا حمل و نقل لازمند، مانند سیاهه تجاری، گواهی مبداء، گواهی بیمه یا بیمه نامه و سند حمل متناسب با نوع (انواع) وسیله حمل. اعتبارات اسنادی جهت طرفین درگیر در یک معامله تا حدودی ایجاد امنیت و تسهیلات مالی می‌نماید.

خریدار

از آنجا که اعتبار اسنادی تعهدی مشروط است، پرداخت از طرف خریدار وقتی انجام می‌شود که اسناد معرف کالای مورد لزوم و از نظر حقوقی خریدار مالک آن باشد. با این وجود طبق توافق بین او و بانک و در بعضی موارد طبق قوانین و مقررات محلی باید پیش پرداختی بعنوان سپرده هنگام درخواست صدور اعتبار اسنادی نزد بانک صادرکننده اعتبار اسنادی و یا مبلغی هنگام ارائه اسناد بکارگزار، ببانک صادرکننده اعتبار اسنادی بپردازد.

فروشنده

از آنجا که اعتبار اسنادی نوعی تعهد بانکی است فروشنده بجای اتکاء به توانایی یا تمایل خریدار پرداخت می‌تواند ببانک تکیه کند با اینحال، از آنجا که تعهد مذکور مشروط است، فروشنده فقط در صورت ایفاء کلیه ملزومات مندرج در اعتبار حق در خواست پرداخت وجه را دارد. بنابراین معقول نیست که قبل از آگاهی به کلیه مندرجات و اینکه آیا میتواند به آنها عمل کند اقدام به حمل نماید.

خلاصه :

بنابراین اعتبارات اسنادی:

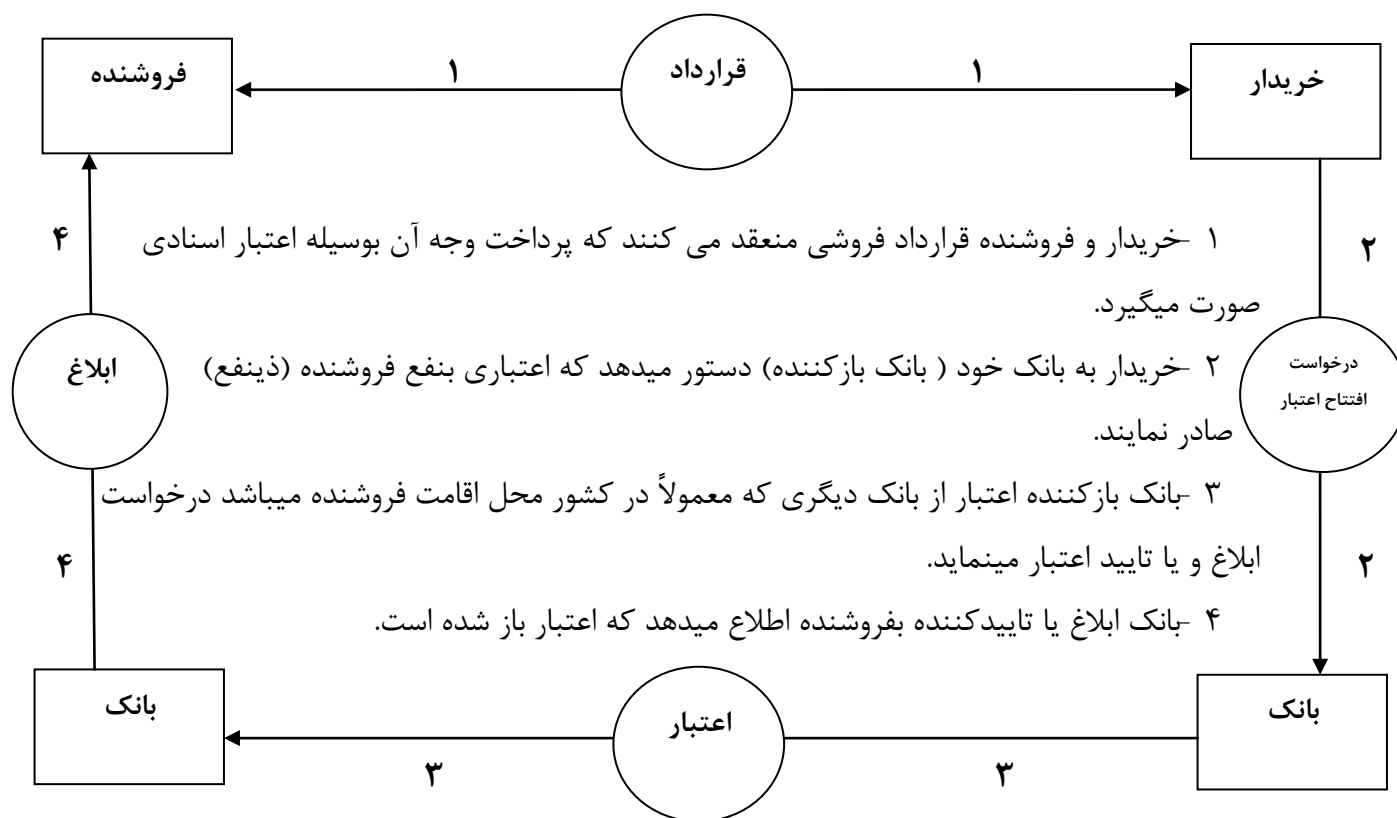
- ۱- ترتیب انجام مبادلات تجاری بین المللی را توسط بانکها فراهم می‌آورند.
- ۲- جهت طرفین درگیر ایجاد امنیت می‌نمایند.
- ۳- تضمین پرداخت بشرط اجرای کلیه تعهدات توسط فروشنده را می‌نمایند.
- ۴- تعهد پرداخت را فقط در مقابل اسناد (نه کالا یا خدمات مربوطه) می‌نمایند. بدین ترتیب خریدار باید قبل از معامله در مورد شهرت فروشنده ای که اصولاً وی را نمی‌شناسد تحقیق کند.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

- اتکای جهانی به مقررات متحدالشکل اتاق بازرگانی بین المللی و مقررات متحدالشکل اعتبار اسنادی و استفاده روزافزون از فرمهای متحدالشکل اعتبار اسنادی اتاق بازرگانی بین المللی کمک فراوان به اجرای یکنواخت اعتبارات اسنادی نموده است.

مرحله اول – صدور اعتبار اسنادی

بانک ابلاغ / تأیید کننده

معمولاً دو بانک در عملیات اعتبارات اسنادی شرکت دارند:

- بانک بازکننده اعتبار که خریدار است.

- بانک ابلاغ کننده اعتبار که معمولاً در کشور فروشنده است.

بانک دوم ضمن عمل ابلاغ می تواند نقش مؤثرتری را بعنوان بانک تاییدکننده نیز ایفاء نماید. در هر دو مورد (ابلاغ یا تایید) بانک مزبور تعهد ابلاغ اعتبار را بعهده می گیرد. ماده ۸ (Ucp) مقرر میدارد که بانک ابلاغ کننده «مراقبت معقول را در بررسی صحت صوری اعتباری که ابلاغ می کند، بنماید».

اگر بانک دوم صرفاً «ابلاغ کننده» باشد، هنگام ارسال اعتبار جهت فروشنده این موضوع را متذکر و بنابراین هیچ تعهدی در مورد پرداخت بفروشنده ندارد. حتی چنانچه در اعتبار به عنوان بانک مجاز جهت پرداخت، قبولی بروات و معامله کننده اسناد تعیین شده باشد.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

اگر این بانک ضمن ابلاغ تأییدکننده نیز باشد هنگام ارسال اعتبار جهت فروشنده این موضوع (ماده ۱۱ (ب) (ج)) را متذکر و نتیجتاً باید بدون هیچ عذری بشرط آنکه کلیه اسناد کامل و مطابق با مندرجات اعتبارات اسنادی باشد وجه را پرداخت، اسناد را قبول و یا بدون حق رجوع بفروشنده اسناد را معامله کند. (ماده ۱۰ (ب) Ucp)

درخواست گشایش اعتبار اسنادی

درخواستی که توسط متقاضی اعتبار اسنادی به بانک بازکننده اعتبار داده می شود باید شامل موارد زیر باشد :

- ۱- نام و آدرس کامل و صحیح ذینفع (فروشنده)
- ۲- مبلغ اعتبار
- ۳- نوع اعتبار:
الف : قابل برگشت
ب: غیر قابل برگشت
ج : غیر قابل برگشت با تأیید بانک ابلاغ کننده
- ۴- چگونگی استفاده از اعتبار : در مقابل پرداخت پرداخت مدت دار قبولی یا معامله اسناد (ماده ۱۱ الف) Ucp (در اکثر موارد بانک صادرکننده است که بانک مجاز به پرداخت، قبولی بروات و یا معامله کننده اسناد را تعیین می نماید). (بانک منتخب) (ماده ۱۱ ب) Ucp
- ۵- در صورت وجود برات : برات گیر و سررسید برات
- ۶- شرح مختصر کالا : مقدار و قیمت واحد در صورت وجود
- ۷- چگونگی پرداخت هزینه حمل
- ۸- شرح اسناد مورد لزوم
- ۹- محل حمل : ارسال و مقصد
- ۱۰- آیا حمل از یک وسیله حمل به نوعی دیگر از وسیله حمل مجاز است یا خیر (به به تعریف «Transshipment» و مقررات ویژه در خصوص آن دقت فرمائید) (ماده ۲۹ الف) و (ج) Ucp).
- ۱۱- آیا حمل بدفعات مجاز است یا خیر (ماده ۴۴ Ucp)
- ۱۲- آخرین تاریخ حمل (در صورت وجود)
- ۱۳- مدت زمانی که بعد از صدور بارنامه یا سایر اسناد حمل که در خلال آن اسناد برای پرداخت یا قبولی یا معامله باید ارائه شوند. (ماده ۴۷ الف Ucp)
- ۱۴- تاریخ و محل انقضای اعتبار

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

- ۱۵- این که آیا اعتبار اسنادی قابل انتقال است یا خیر (این مطلب باید مشخصاً توسط متقاضی ذکر شود). فرم نمونه ضمیمه ، نمونه اعتبار غیر قابل انتقال می باشد.
- ۱۶- چگونگی ابلاغ اعتبار : توسط پست ، تلگراف ، تلگرام یا تلکس.

* بانکها در بعضی از کشورها متقاضی را ملزم به درج این عبارت که کلیه اسناد باید در یک مرحله ببانک بازکننده اعتبار اسنادی ارسال شوند مینمایند. انواع اعتبارات اسنادی

انواع اعتبارات اسنادی

انواع مختلفی از اعتبار اسنادی موجود است .

اعتبار اسنادی قابل برگشت اعتباری است که میتواند در هر زمان بدون اخطار یا اطلاع قبلی به فروشنده اصلاح یا ابطال شود (ماده ۹ الف Ucp)

اعتبار اسناد غیرقابل برگشت اعتباری است که صرفاً با موافقت طرفین قابل اصلاح یا ابطال است. (ماده ۱۰ د Ucp)

از آنجایی که معمولاً دو بانک (بانک صادرکننده و بانک ابلاغ کننده) در عملیات اعتبار اسنادی شرکت دارند. خریدار می تواند درخواست اعتبار اسنادی غیرقابل برگشت که توسط بانک ابلاغ کننده نیز تایید شود را بنماید . در اینصورت اعتبار اسنادی مذکور به اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت تایید شده تبدیل می شود.

فروشنده

- ۱- اعتبار اسنادی قابل برگشت : از آنجا که اعتبار مذکور می تواند زمان حمل کالا و قبل از ارائه اسناد و یا بعد از ارائه اسناد و قبل از پرداخت ابطال و یا اصلاح شود اعتباری مخاطره آمیز محسوب میشود. در اینصورت فروشنده با مسئله دریافت وجه بطور مستقیم از خریدار مواجه میشود.
- ۲- اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت : ضمن اینکه هنوز فروشنده باید به تعهدات یک بانک خارجی اتکاء داشته باشد، این نوع اعتبار اعتماد بیشتری جهت دریافت وجه ایجاد مینماید.
- ۳- اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت تایید شده : از آنجا که بانک فروشنده فروشنده (معمولاً در کشور فروشنده) تأییدیه خود را به تعهدات بانک بازکننده اعتبار اضافه مینماید . در پرداخت اطمینان مضاعف ایجاد مینماید.

خریدار :

- ۱- اعتبار اسنادی قابل برگشت : از آنجا که اعتبار مذکور می تواند بدون اعلام قبلی بفروشنده (حتی تا لحظه پرداخت توسط بانک خود) ابطال و یا اصلاح شود، حداکثر امکانات خود را در اختیار خریدار قرار میدهد.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

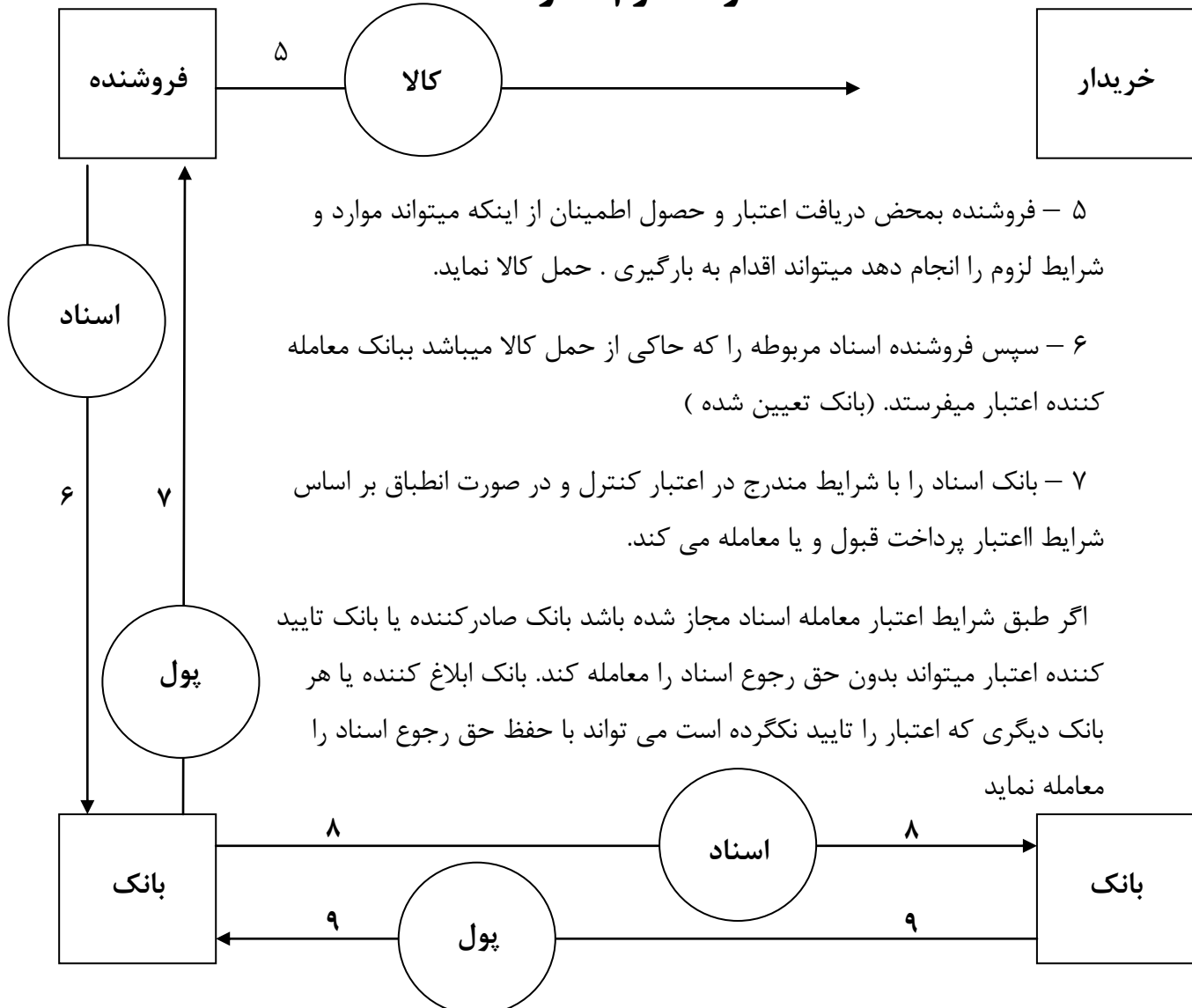
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن کشاورزی خراسان رضوی
(ISO9001)

- ۲- اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت : از آنجا که این نوع اعتبار صرفاً طبق توافق طرفین میتواند اصلاح یا ابطال شود، امکانات محدودتری در اختیار خریدار قرار میدهد.
- لازم بتذکر است که صدور این نوع اعتبار براساس توافق طرفین هنگام عقد قرارداد میباشد.
- ۳- اعتبار اسنادی غیرقابل برگشت تائید شده : از آنجا که این نوع اعتبار متضمن یک شرط اضافی از طرف فروشنده می باشد، هزینه بیشتری را برای او ایجاد می نماید.
- * بدین ترتیب ملاحظه می شود که ارزشتجاری اعتبار اسنادی بستگی به نوع آن دارد.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

مرحله دوم - ارائه اسناد

۵ - فروشنده بمحض دریافت اعتبار و حصول اطمینان از اینکه میتواند موارد و شرایط لزوم را انجام دهد میتواند اقدام به بارگیری . حمل کالا نماید.

۶ - سپس فروشنده اسناد مربوطه را که حاکی از حمل کالا میباشد ببانک معامله کننده اعتبار میفرستد. (بانک تعیین شده)

۷ - بانک اسناد را با شرایط مندرج در اعتبار کنترل و در صورت انطباق بر اساس شرایط اعتبار پرداخت قبول و یا معامله می کند.

اگر طبق شرایط اعتبار معامله اسناد مجاز شده باشد بانک صادرکننده یا بانک تایید کننده اعتبار میتواند بدون حق رجوع اسناد را معامله کند. بانک ابلاغ کننده یا هر بانک دیگری که اعتبار را تایید نکرده است می تواند با حفظ حق رجوع اسناد را

معامله نماید

۸ - بانک (در صورتیکه خود بانک صادرکننده اعتبار اسنادی نباشد) اسناد را به بانک صادرکننده اعتبار می فرستد.

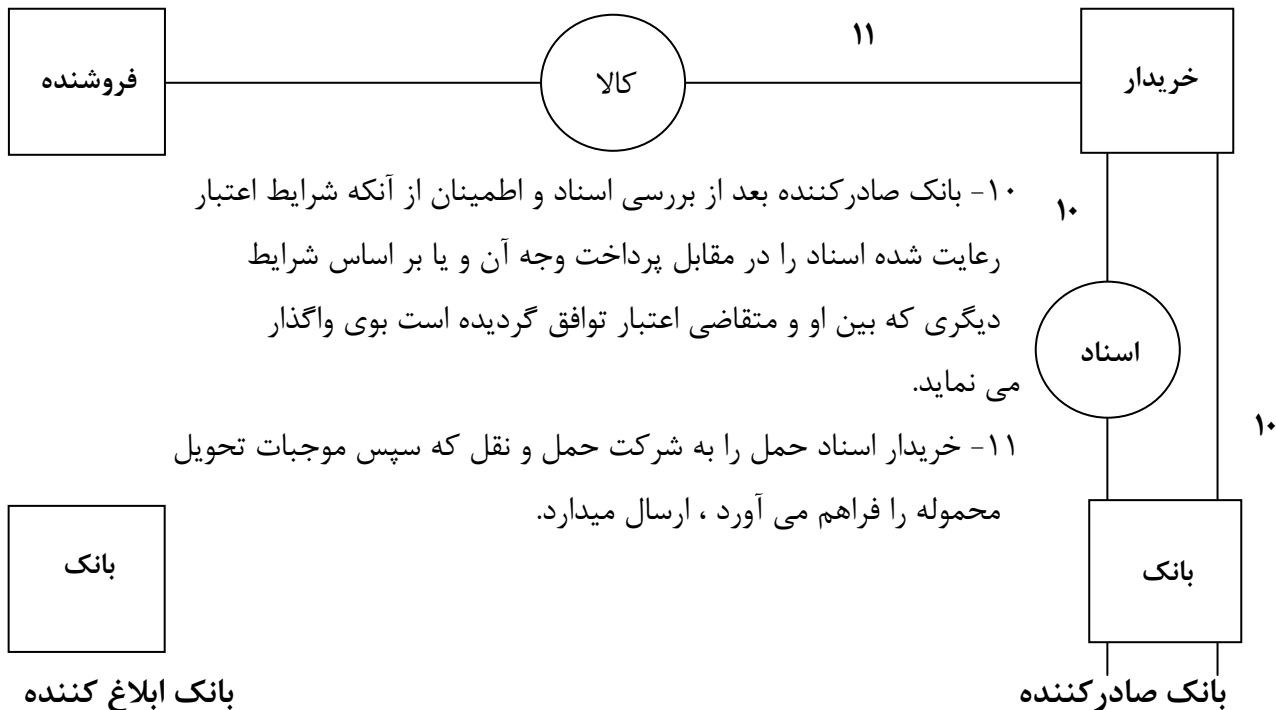
۹ - بانک صادرکننده اعتبار اسنادی، اسناد را بررسی و در صورت تطبیق با شرایط اعتبار یا: الف - براساس شرایط اعتبار، وجه را بفروشنده پرداخت میکند و در صورتیکه فروشنده اسناد را مستقیماً برای بانک صادرکننده یا هر بانک دیگری که قبلاً وجه مورد لزوم را در اختیار او قرار داده ارسال نموده باشد پرداخت می کند.

ب - بانک تاییدکننده یا هر بانک دیگری را که براساس توافق قبلی عمل پرداخت قبولی یا معامله اسناد را تحت اعتبار انجام داده است پوشش میدهد. (ماده ۲۱ Ucp). این بانک می تواند بانک صادر کننده یا بانک تاییدکننده و یا بانکی که بعنوان پرداخت کننده قبول کننده و یا معامله کننده تعیین شده است باشد .

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

مرحله سوم – واریز اسناد

فروشنده ممکن است اسنادی را ارائه دهد که با شرایط اعتبار مطابقت نداشته باشد. در چنین حالتی بانک می تواند فقط به یکی از طرق زیر عمل کند :

- ۱- اسناد را به ذینفع مرجوع که آنها را اصلاح و در خلال سررسید اعتبار و ضمن مدتی که بعد از صدور در اعتبار مشخص شده یا در خلال مهلت تعیین شده بر طبق ماده ۴۷ (Ucp) ، مجدداً ارائه نماید.
- ۲- اسناد جهت وصول ارسال شود .
- ۳- اسناد بذینفع (فروشنده) مرجوع تا از طریق بانک خود ارسال شود.
- ۴- اگر ذینفع مجاز نماید ، تلگرافی یا کتباً مجوز بانک صادرکننده را جهت پرداخت ، قبولی یا معامله برات کسب نماید.
- ۵- با اخذ ضمانتنامه از ذینفع یا یک بانک ، طبق مورد اسناد را پرداخت ، قبول و یا معامله نماید با این شرط که مضمون عنه (ارائه دهنده ضمانتنامه) متعهد میگردد که کلیه وجوه دریافتی را با بهره و هزینه های متعلقه در صورتیکه بانک صادرکننده بعلت مغایرت اسناد از پرداخت وجه امتناع نماید، باز پرداخت نماید.

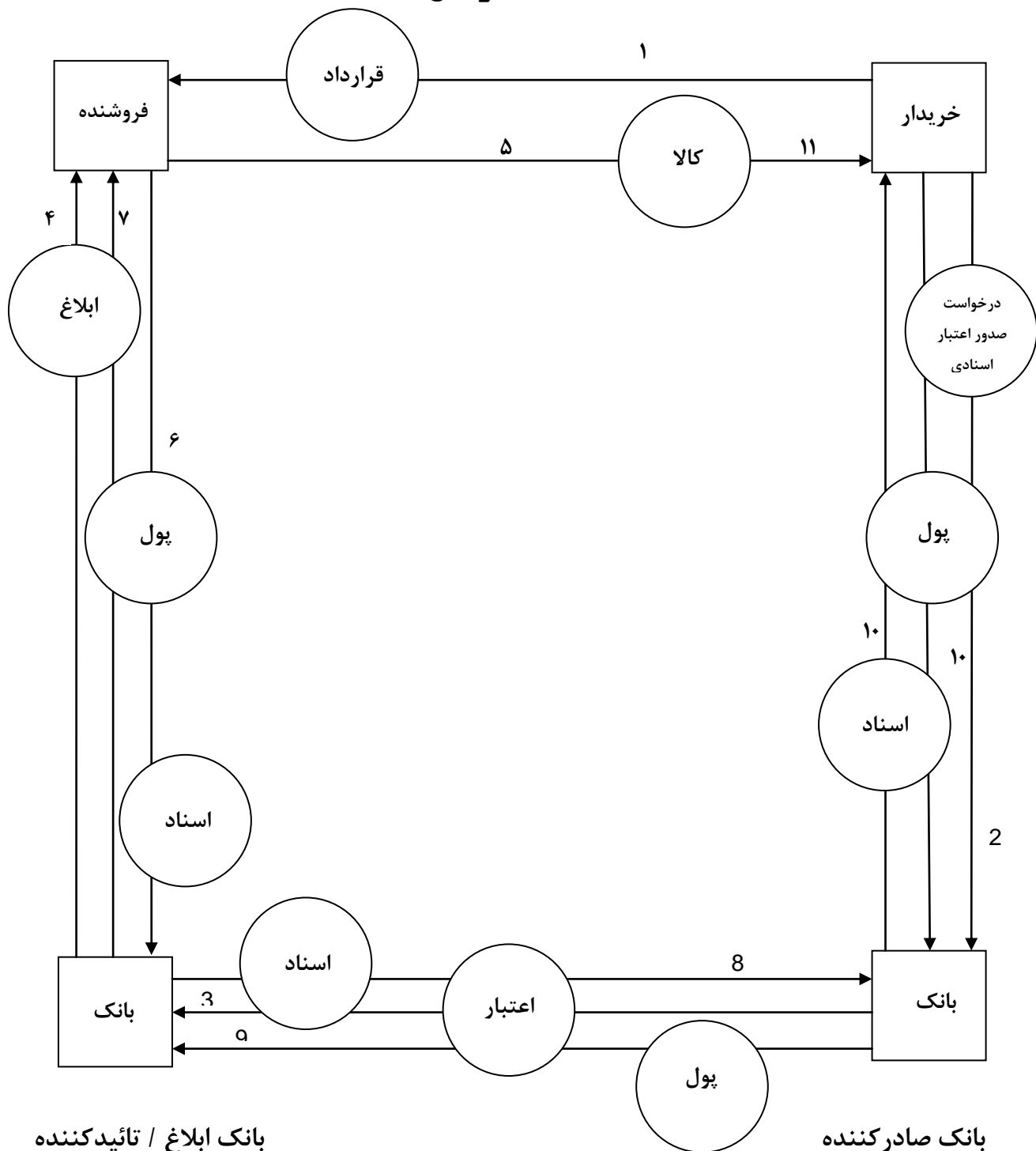
۶- بر اساس تجربه عملی و با موافقت ذینفع ، اسناد را تحت تضمین (Under Reserve) پرداخت ، قبول و یا معامله نماید یعنی آن که حق رجوع به ذینفع را چنانچه بانک بازکننده اعتبار بعلت عدم تطابق شرایط از پرداخت امتناع کند، برای خود حفظ نماید. با توجه به احکام صادره دادگاهها در این زمینه ، توصیه

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

میشود که بانک اطمینان حاصل نماید که ذینفع مفهوم عبارت (Under Reserve) را کاملاً درک کرده است.

خلاصه مراحل

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

خلاصه مراحل

- ۱ - خریدار و فروشنده قراردادی منعقد می نمایند که مشروط به پرداخت در مقابل اعتبار اسنادی باشد.
- ۲ - خریدار به بانکش (بانک صادرکننده اعتبار) دستور گشایش اعتبار بنفع ذینفع (فروشنده) را میدهد.
- ۳ - بانک صادرکننده از بانک دیگری که معمولاً در کشور فروشنده است درخواست ابلاغ و یا تایید اعتبار را می نماید.
- ۴ - بانک ابلاغ یا تاییدکننده بفروشنده اطلاع میدهد که اعتبار صادر شده است.
- ۵ - فروشنده بمحض دریافت اعتبار و اطمینان از اینکه میتواند از عهده شرایط مندرج در اعتبار برآید، آماده بارگیری و حمل کالا میگردد.
- ۶ - سپس فروشنده اسنادی را که حاکی از حمل کالا میباشد به بانکی که اعتبار در آن قابلیت استفاده دارد ارسال میدارد (بانک تعیین شده). (این بانک ممکن است بانک صادرکننده، بانک تایید کننده یا بانکی که بعنوان بانک پرداخت قبول یا معامله کننده در اعتبار معین گردیده باشد) چنانچه اعتبار معامله اسناد را توسط هر بانکی مجاز نماید، بانک معینی وجود نخواهد داشت و اسناد می تواند به هر بانکی که مایل به معامله تحت اعتبار اسنادی باشد فرستاده شود. (ماده ۱۱ ب Ucp)
- ۷ - بانک اسناد را در مقابل شرایط اعتبار بررسی و در صورت تطابق با شرایط اعتبار، پرداخت، قبول یا معامله مینماید. در صورتیکه اعتبار در مقابل معامله برات قابل استفاده باشد، بانک صادر یا تاییدکننده برات را بدون حق رجوع معامله میکند. هر بانک دیگری که شامل بانک ابلاغ کننده نیز میباشد اگر اعتبار را تایید نکرده باشد، ممکن است بروات را با رعایت حق رجوع معامله کند.
- ۸ - بانک در صورتیکه خود بانک صادرکننده اعتبار نباشد اسناد را به بانک صادرکننده ارسال میدارد.
- ۹ - بانک صادرکننده اسناد را بررسی و در صورت مطابقت با شرایط اعتبار یا:
- الف - وجه مربوطه را طبق شرایط اعتبار بفروشنده در صورتیکه وی مستقیماً اسناد را به بانک صادرکننده ارسال کرده باشد و یا بانکی که قبلاً این مبلغ را در اختیار وی قرار داده است پرداخت مینماید.
- ب - بانک تاییدکننده یا هر بانک دیگری را که براساس شرایط اعتبار پرداخت، قبول و یا معامله کرده باشد، بروشی که از قبل مورد توافق قرار گرفته پوشش میدهد. (ماده ۲۱ Ucp).
- ۱۰ - بانک صادرکننده اعتبار بعد از بررسی اسناد و در صورت عدم مغایرت، آنها را ضمن دریافت وجه یا بر اساس شرایط دیگری که قبلاً مورد توافق قرار گرفته به خریدار تحویل میدهد.
- ۱۱ - خریدار اسناد را به شرکت حمل و نقل که سپس اقدام به تحویل کالا مینماید ارسال میدارد.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

اعتبارات اسنادی مخصوص

۱- اعتبار اسنادی گردان

اعتبار اسنادی گردان اعتباری است که مبلغ آن (براساس قوانین و شرایط مندرج) بدون نیاز به اصلاحیه خاصی تجدید میشود.

- میتوانید برگشت پذیر یا برگشت ناپذیر باشد.
- میتواند براساس «زمان یا مبلغ» گردان باشد.

در صورتیکه اعتبار براساس زمان گردان بوده و طی آن ذکر شود بعنوان مثال تا مبلغ -/۱۵,۰۰۰ دلار ماهیانه ظرف یکدوره مشخص (۶ ماهه) میتواند مورد استفاده قرار گیرد، اعتبار بطور اتوماتیک مبلغ -/۱۵,۰۰۰ دلار بطور ماهیانه (بدون توجه باین موضوع که ضمن ماه قبل مبلغی استفاده شده یا خیر) در دسترس ذینفع (فروشنده) قرار میدهد.

چنین اعتباری میتواند «تجمعی» (Cumulative) یا غیر تجمعی (Non Cumulative) باشد.

- اگر در اعتبار ذکر شده که تجمعی می باشد هر مبلغی که طی دوره اول مورد استفاده واقع نشده، میتواند ضمن دوره بعدی استفاده شود.
- اگر اعتبار «غیر تجمعی» باشد هر مبلغی که ضمن یک دوره مورد استفاده واقع نشده ضمن دوره بعدی قابل استفاده نیست.

در صورتیکه اعتبار بر اساس مبلغ آن گردان باشد، مبلغ اعتبار (در تمام طول سر رسید آن) بر مبنای استفاده از مبلغ اعتبار، تجدید میشود.

مبلغ اعتبار ممکن است فوراً بطور اتوماتیک ضمن ارائه اسناد معین بانک ابلاغ کننده یا فقط بعد از دریافت اسناد مذکور توسط بانک صادر کننده، تجدید شود.

این نوع اعتبار خریدار و بانکهای مربوطه را درگیر تعهدی مبهم (غیر قابل محاسبه) مینماید. به همین دلیل استفاده عمومی ندارد.

بمنظور ایجاد کنترل نسبی ضروری است که کل مبلغ که قرار است در اعتبار مورد استفاده قرار گیرد مشخص شود. این مبلغ باید توسط خریدار و فروشنده بر مبنای نیاز فیما بین معین و به تأیید بانک صادر کننده نیز برسد.

اعتباری که کل ارزش محموله را در اختیار قرار میدهد اما حمل مقادیری معین را بصورت هفتگی و یا ماهیانه ملزم و حمل بدفعات را نیز مجاز میکند، اعتبار گردان نبوده بلکه اعتباری است که بتدریج براساس مقادیر حمل شده مورد استفاده قرار میگیرد. (ماده ۴۵ Ucp)

۲- اعتبارات اسنادی ردکلوز

اعتبار اسنادی ردکلوز :

- اعتباری است با درج عبارت مخصوص، که بر مبنای آن بانک ابلاغ کننده مجاز به ارائه پیش پرداخت قبل از ارائه اسناد میشود. عبارت مذکور بر اساس درخواست خاص خریدار (متقاضی) و مفاد آن بستگی به انتظارات وی دارد.
 - باین نام خوانده میشود چون ابتدائاً جهت جلب توجه به ماهیت خاص این نوع اعتبار عبارت آن با جوهر قرمز درج میگردد .
 - حاکی از مبلغ پیش پرداخت است که مجاز می باشد، در بعضی از موارد ممکن است شامل کل مبلغ اعتبار باشد .
 - اکثر بعنوان روشی که وجه مربوطه را قبل از حمل کالا در اختیار فروشنده قرار میدهد مورد استفاده قرار میگیرد .
- بنابراین، از نظر دلالت و واسطه ها، در زمینه های تجاری که نیاز به نقدینگی از قبل میباشد و همچنین مواردی که خریدار تمایل به ایجاد تسهیلات از این قبیل را دارد، حائز اهمیت است .
- بعنوان مثال میتواند بوسیله وارد کننده پشم در انگلستان جهت تأمین نیازهای مالی صادر کننده پشم در استرالیا مورد استفاده قرار گیرد . صادر کننده پشم با اخذ وجه مورد لزوم از یک بانک استرالیایی (با و یا بدون سپردن تضمین) قادر بپرداخت به عرضه کنندگان اصلی(از طریق خرد مستقیم و یا بورس پشم) میگردد .
- بانک استرالیایی وجه پرداختی و بهره مربوط را، زمانی که پشم حمل و اسناد مربوطه بر اساس شرایط اعتبار ارائه شد، از طلب فروشنده استرالیایی کسر و مابقی را در اختیار وی قرار میدهد .
- اگر فروشنده مزبور از حمل پشم ، ارائه اسناد مربوطه و در نتیجه از باز پرداخت وجه دریافتی امتناع ورزد ، بانک استرالیایی میتواند وجه پرداختی با بهره مربوطه را از بانک صادر کننده اعتبار مطالبه کند و این بانک نیز حق مشابهی جهت رجوع به متقاضی اعتبار را داراست .

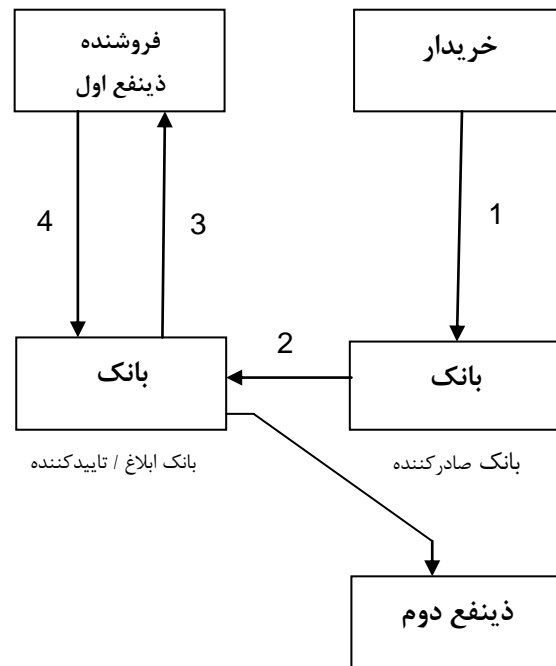

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

- بدین ترتیب مسئولیت بازپرداخت نهائی بعهده خریدار که متعهد اعاده وجه دریافتی توسط فروشنده بانضمام کلیه هزینه های بانک صادر کننده، ابلاغ کننده و یا بانک تأیید کننده است میباشد .

۳- اعتبارات اسنادی قابل انتقال

اعتبارات اسنادی قابل انتقال اعتباری است که میتواند توسط ذینفع اول به یک یا چند ذینفع دیگر (ذینفع های بعدی) منتقل شود . ماده ۵۴ Ucp . معمولاً زمانی این نوع اعتبار مورد استفاده قرار میگیرد که ذینفع اول خود یک واسطه بوده و تهیه کالا نمیباشد و بدین ترتیب تمایل دارد که تمام یا قسمتی از حقوق و تعهداتش به تهیه کننده (تهیه کنندگان) اصلی که همان ذینفع (ذینفع های) بعدی میباشد انتقال یابد . این نوع اعتبار فقط یکبار قابل انتقال بوده و ذینفع (ذینفع های) بعدی نمیتواند آنرا به ذینفع سوم منتقل کند.

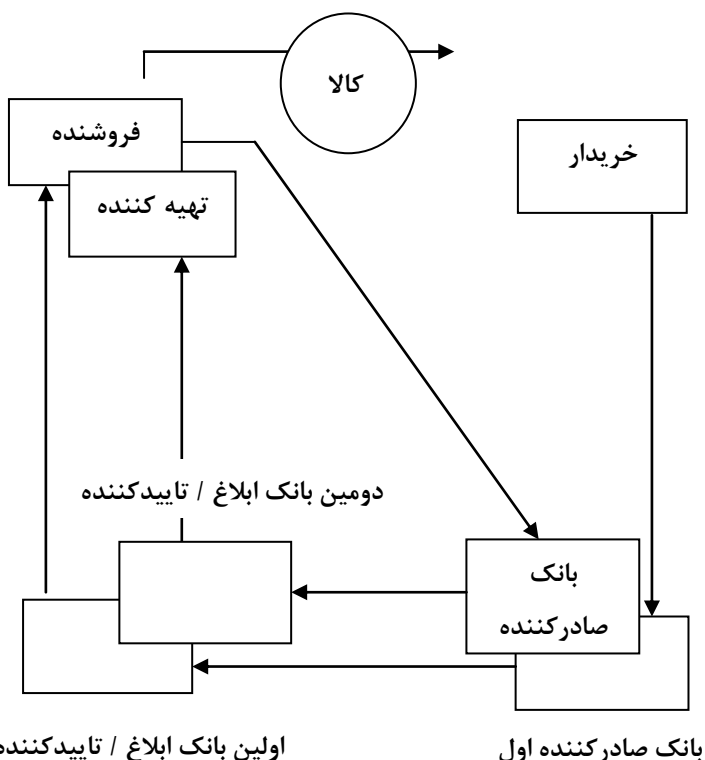
عمل انتقال باید براساس شرایط اصلی اعتبار و با رعایت موارد مورد استثناء زیر انجام شود :

- نام و نشانی ذینفع اول جایگزین نام و نشانی متقاضی صدور اعتبار میشود .
- مبلغ کل و ارزش واحد کالا ممکن است کاهش داده شود: با این عمل ذینفع اول مقداری سود برای خود در نظر میگیرد .
- سر رسید اعتبار مدت زمان ارائه اسناد بعد از صدور سند حمل و مدت لازم جهت حمل ممکن است کاهش یابد .
- حق بیمه مربوطه باید بطریقی افزایش یابد که حق بیمه مندرج در اعتبار اولیه را بپوشاند . لازم بتذکر است که اعتبار فقط براساس دستور متقاضی صدور اعتبار میتواند قابل انتقال صادر شود . این بدان معنی است که فرم درخواست گشایش اعتبار و اعتبار(هر دو) باید بوضوح نمایانگر قابل انتقال بودن اعتبار باشد . (فقط اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت میتواند باین شکل صادر شود .)
- عمل انتقال براساس درخواست ذینفع اول و توسط بانکی که در آن اعتبار قابلیت استفاده دارد انجام میشود .

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

در این اعتبار اجازه داده میشود که ذینفع اولیه اعتبار را به یک یا چند ذینفع (ذینفع های) ثانوی انتقال دهد و در عین حال ذینفع اولیه را مجاز میدارد که سیاهه ها و در بعضی از موارد بروات خود را که عهده دار خریدار کشیده شده است جایگزین سیاهه ها و بروات ارائه شده و به بانک توسط ذینفع ثانوی بنماید . بانک باید لزوماً این دو سیاهه و بروات را با سایر اسناد مورد اعتبار مطابقت دهد و اطمینان حاصل نماید که تمام اسناد ارائه شده با شرایط اعتبار اولیه مطابقت دارد.

۴- اعتبار اسنادی اتکائی

محتمل است که اعتبار اسنادی که بفتح فروشنده گشایش مییابد قابل انتقال نباشد و در صورت قابل انتقال بودن، عمل انتقال نتواند نیازهای تجاری مربوطه را برآورده نماید . و از طرفی فروشنده خود قادر به تهیه کالا نبوده و نیاز به خرید کالای مربوطه از تهیه کننده دیگر و نتیجتاً پرداخت وجه به وی باشد . در این حالت ممکن است از :
«اعتبار اسنادی اتکائی «BACK TO CREDIT» و یا
«اعتبار اسنادی متقابل «COUNTER CREDIT» استفاده نمود

این دو نوع اعتبار حاکی از صدور اعتبار دوم توسط فروشنده بفتح تهیه کننده کالا میباشد .

تحت «اعتبار اسنادی اتکائی» «Back –To – Back Credit» : فروشنده (ذینفع اول) اعتبار را بعنوان وثیقه به بانک اطلاع کننده ارائه و پیشنهاد صدور اعتبار اسنادی دوم را مینماید .

فروشنده بعنوان متقاضی اعتبار اسنادی دوم، مسئول باز پرداخت وجه دریافتی ، بدون در نظر گرفتن این موضوع که وجهی تحت اعتبار اول به او پرداخت میشود یا خیر، میباشد .

بهرحال هیچ اجباری برای بانک جهت صدور اعتبار اسنادی دوم وجود ندارد و در واقع بانکها اکثراً از صدور آن امتناع می کنند .

در اعتبار اسنادی متقابل : عملیات بجز آن که فروشنده از بانک خود درخواست صدور اعتبار اول مینماید، همگون میباشد .

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن کشاورزی خراسان رضوی
(ISO9001)

بانک فروشنده ممکن است با صدور چنین اعتباری چنانچه عمل معامله در چارچوب حساب اعتباری موجود فروشنده یا تسهیلات اعتباری مخصوص که بهمین منظور به وی اعطاء گردیده است انجام شود، موافقت نماید، البته بانک حقوق خود را در مقابل وی طبق شرایط حساب اعتباری یا تسهیلات اعطائی مخصوص حفظ می نماید. در هر دو نوع اعتبار اتکائی و متقابل، اعتبار دوم باید حاوی مطالبی باشد که درخواست ارائه اسناد (بجز سیاهه تجاری) مطابق اعتبار اولیه را بنماید، و این اسناد باید در محدوده زمانی تعیین شده در اعتبار اولیه ارائه گردند بنحویکه فروشنده بعنوان ذینفع اعتبار اولیه بتواند در همان محدوده زمانی وجه اسناد را دریافت دارد.

اینکوترمز

مقدمه

مقررات اینکوترمز عبارت از اصطلاحاتی سه حرفی است که بیانگر روش های روزمره تجاری در قراردادهای فروش کالا است و به تشریح عمده ترین وظایف، هزینه های و ریسک های درگیر در جریان تحویل کالا از فروشنده به خریدار می پردازد.

چگونه از اینکوترمز ۲۰۱۰ استفاده کنیم

۱- گنجاندن مقررات اینکوترمز ۲۰۱۰ در قرارداد فروش

اگر طرفین قرارداد فروش مایل به اعمال مقررات اینکوترمز ۲۰۱۰ در قرارداد های فروش خود باشند، باید این موضوع را با افزودن عباراتی شامل «درج اصطلاح توافق شده، ذکر محل تعیین شده و متعاقب آن با افزودن اینکوترمز ۲۰۱۰» در قرارداد فروش آشکارا بیان کنند.

۲- انتخاب اصطلاح مناسب اینکوترمز

ضروری است اصطلاح اینکوترمز انتخاب شده مناسب با کالا و وسیله حمل باشد و مهم تر از همه اینکه آیا طرفین وظایف اضافی، مثلاً وظیفه سازماندهی حمل یا بیمه، را می پذیرند یا خیر. رهنمایی های ارائه شده در هر اصطلاح در برگیرنده اطلاعاتی است که به این گزینش کمک می کند. هر اصطلاحی که انتخاب شود، طرفین باید آگاه باشند که تفسیر شرایط قرارداد ممکن است تحت تأثیر عرف رایج در بندر یا محل مورد نظر قرار گیرد.

۳- تعیین محل یا بندر به دقیق ترین شکل ممکن

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

اصطلاح گزینش شده زمانی کارآیی دارد که طرفین نام محل یا بندر را مشخص کنند و زمانی بیشترین کارآیی را خواهد داشت که محل یا بندر را به دقیق ترین شکل ممکن مشخص کنند .

مثال روشن اعمال این دقت چنین خواهد بود:

تحویل به حمل کننده (شماره ۳۸، میدان آلبرت اول، پاریس، فرانسه) اینکوترمز ۲۰۱۰ FCA۳۸ CoursAlbert ۱ Parhis,France,Incoterms ۲۰۱۰

تحت مقررات اینکوترمز، محل تعیین شده در اصطلاحات تحویل در محل کار (EXW)، تحویل به حمل کننده (FCA)، تحویل در پایانه (DAT)، تحویل در محل (DAP)، تحویل با پرداخت هزینه های گمرکی (DDP) تحویل در کنار کشتی (FAS)، تحویل روی عرشه (FOB)، محلی است که تحویل کالا صورت می گیرد و ریسک در همانجا از فروشنده به خریدار منتقل می شود .

تحت مقررات اینکوترمز، در اصطلاحات کرایه حمل تا مقصد پرداخت شده (CPT)، کرایه حمل و بیمه تا مقصد پرداخت شده (CIP)، هزینه (ارزش) و کرایه حمل (CFR) و هزینه (ارزش)، بیمه و کرایه حمل (CIF)، محل تعیین شده با محل تحویل تفاوت دارد. در چارچوب این چهار اصطلاح اینکوترمز، محل تحویل کالا، مقصدی است که کرایه حمل تا محل مذکور پرداخت شده است . اشاره به محل یا مقصد به درج نقطه مشخص در محل یا مقصد مورد نظر کمک می کند و مانع از بروز تردید و اختلاف نظر در این خصوص می شود .

۴- مقررات اینکوترمز بیانگر قرارداد فروش کاملی نیست

مقررات اینکوترمز می گوید که کدام یک از طرفین قرارداد فروش وظیفه حمل یا تهیه بیمه نامه را دارد، یا اینکه فروشنده چه وقت کالا را تحویل خریدار می دهد، و کدام طرف مسئول پرداخت چه هزینه هایی است. به هر حال، اینکوترمز قیمت کالا و یا نحوه پرداخت وجه را بیان نمی کند . همچنین مطلبی در مورد انتقال مالکیت یا نتایج ناشی از نقص قرارداد نمی گوید. معمولاً این موضوعات با عباراتی شفاف در قرارداد فروش یا قانون حاکم بر قرارداد می آید. همچنین طرفین باید از الزامات قانون محلی که ممکن است موادی از قرارداد فروش، از جمله اینکوترمز انتخاب شده را تحت تأثیر قرارداد دهد آگاه باشند .

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

توضیح اصطلاحات استفاده شده در اینکوترمز ۲۰۱۰

حمل کننده (Carrier)

از نظر اینکوترمز ۲۰۱۰ حمل کننده (Carrier) طرفی است که قرارداد حمل با وی بسته می شود .

تشریفات گمرکی (Customs Formalities)

عبارت از الزاماتی است برای تطبیق با هر گونه مقررات گمرکی حاکم شامل تعهدات اسنادی، امنیتی، اطلاعات و وظایف بازرسی فیزیکی .

تحویل (Delivery)

این واژه دارای معانی گوناگونی در قانون تجارت و در عمل است، ولی در اینکوترمز ۲۰۱۰ حاکی از نقطه ای است که ریسک فقدان یا خسارت وارده به کالا از فروشنده به خریدار منتقل می شود .

سند تحویل (Delivery Document)

این عبارت در حال حاضر به عنوان سر فصل بند الف ۸ به کار می رود. این سند حاکی از اثبات تحویل کالا است. در بسیاری از اصطلاحات اینکوترمز ۲۰۱۰ سند تحویل عبارت از سند حمل یا معادل الکترونیکی آن است . هر چند که در اصطلاحات FOB و FAS, FCA, EXW سند تحویل می تواند یک رسید ساده باشد. سند تحویل می تواند کاربرد دیگری نیز داشته باشد مثلاً بخشی از مکانیزم پرداخت .

سابقه یا رویه الکترونیکی (Electronic record or procedure)

مجموعه اطلاعاتی است که یک یا چند پیام الکترونیکی را در بر می گیرد و بسته به مورد می تواند جایگزین گزارشهای کاغذی شود .

بسته بندی (Packinging)

این واژه برای اهداف گوناگونی به کار می رود :

۱. بسته بندی کالا حسب درخواست و طبق مندرجات قرارداد فروش
۲. بسته بندی کالا مناسب با شرایط حمل
۳. بارچینی کالاهای بسته بندی شده در کانتینر یا سایر وسایل حمل

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

بسته بندی، در مقررات اینکوترمز ۲۰۱۰ به معنای موارد ۱ و ۲ بالاست. مقررات اینکوترمز ۲۰۱۰ در ارتباط با بارچینی کالا در مانیتورنر وظیفه ای برای طرفین قرارداد تعیین نکرده است، بنابراین، این موضوع باید در موارد لزوم توسط طرفین در قرارداد فروش درج شود.

EXW (EX WORKS)

تحويل در محل کار (فروشنده)

EXW(Insert named place of delivery)Incoterms ۲۰۱۰

EXW (ذکر محل تحويل تعیین شده) اینکوترمز ۲۰۱۰

این اصطلاح می تواند بدون توجه به روش حمل و همچنین در مواردی که بیش از یک روش حمل استفاده شده است، به کار رود. این اصطلاح برای تجارت داخلی مناسب است، در حالی که معمولاً برای تجارت بین المللی مناسب تر است.

«EXWORKS» یعنی اینکه فروشنده باید کالا را در محل کار خود یا محل تعیین شده دیگری (مثل: کارگاه، کارخانه، انبار و غیره و...) در اختیار خریدار قرار دهد. تحويل کالا توسط فروشنده نه نیازی به بارگیری آن بر روی وسیله حمل دارد و نه ترخیص کالا برای صدور، اگر چنین کاری لازم باشد.

طرفین به خوبی آگاهند که باید محل تحويل کالا را به روشن ترین شکل ممکن مشخص کنند. زیرا که همه هزینه ها و ریسک ها تا آن نقطه به عهده فروشنده است. خریدار باید تمام هزینه ها و ریسک های مربوط به دریافت کالا از نقطه توافق شده در محل تحويل تعیین شده را به عهده بگیرد.

FCA (FREE CARRIER)

تحويل به حمل کننده

FCA(Insert named place of delivery)Incoterms ۲۰۱۰

FCA (ذکر محل تحويل تعیین شده) اینکوترمز ۲۰۱۰

این اصطلاح می تواند بدون توجه به روش حمل و همچنین در مواردی که بیش از یک روش حمل استفاده شده است، به کار رود.

«تحويل به حمل کننده» یعنی این که فروشنده باید کالا را در محل کارخویش یا محل تعیین شده دیگری، به حمل کننده یا شخص دیگری که از سوی خریدار تعیین شده، تحويل دهد. طرفین به خوبی آگاهند که باید نقطه تحويل

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن کشاورزی خراسان رضوی
(ISO9001)

کالا در محل تعیین شده را به روشن ترین شکل ممکن مشخص کنند، زیرا که ریسک از آن نقطه به خریدار منتقل می شود .

اگر قصد طرفین تحویل کالا در محل کار فروشنده باشد، آنها باید نشانی محل(های) مذکور را به عنوان محل تحویل تعیین شده مشخص کنند . به عبارت دیگر، اگر منظور طرفین تحویل کالا در محل دیگری باشد، آنها باید نشانی محل دیگری را به عنوان محل تحویل تعیین شده نام ببرند .

اصطلاح فروشنده را حسب مورد ملزم به ترخیص کالا برای صادرات می کند . به هر حال، در این اصطلاح فروشنده وظیفه ای برای ترخیص کالا برای ورود، پرداخت عوارض واردات یا انجام تشریفات گمرکی برای ورود کالا ندارد .

CPT (CARRIAGE PAID TO)

کرایه حمل تا مقصد پرداخت شده

CPT (Insert named place of destination) Incoterms ۲۰۱۰

CPT (ذکر محل تعیین شده در مقصد) اینکوترمز ۲۰۱۰

این اصطلاح می تواند بدون توجه به روش حمل و همچنین هنگامی که بیش از یک روش حمل استفاده شده است، به کار رود .

«کرایه حمل تا مقصد پرداخت شده» یعنی اینکه فروشنده کالا را در محل تعیین شده (اگر چنین محلی بین طرفین توافق شده باشد) به حمل کننده یا شخص دیگری که توسط فروشنده انتخاب شده تحویل می دهد. فروشنده باید قرارداد حمل منعقد و هزینه حمل لازم برای رسیدن کالا به محل تعیین شده در مقصد را بپردازد .

هنگامی که از اصطلاحات CIF, CFR, CIP, CPT استفاده می شود ، وظیفه فروشنده با تحویل کالا به حمل کننده به پایان می رسد و نه زمانی که کالا به مقصد می رسد .

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

CIP (CARRIAGE AND INSURANCE PAID TO)

کرایه حمل و بیمه تا مقصد پرداخت شده

CIP (Insert named place of destination) Incoterms ۲۰۱۰)

CIP (ذکر محل تعیین شده در مقصد) اینکوترمز ۲۰۱۰

این اصطلاح ممکن است بدون توجه به روش حمل و همچنین هنگامی که بیش از یک روش حمل استفاده شده است به کار رود.

«کرایه حمل و بیمه تا مقصد پرداخت شده» یعنی اینکه فروشنده کالا را در محل توافق شده (اگر چنین محلی

بین طرفین توافق شده باشد به حمل کننده یا شخص دیگری که توسط فروشنده انتخاب شده تحویل می دهد.

فروشنده باید قرارداد حمل را منعقد و هزینه حمل لازم برای رسیدن کالا به محل تعیین شده در مقصد را بپردازد.

فروشنده همچنین قرارداد بیمه برای پوشش ریسک خریدار نسبت به فقدان یا خسارت وارده به کالا در جریان حمل

آن را منعقد می کند. خریدار باید توجه کند که فروشنده در چارچوب اصطلاح CIP ملزم به اخذ حداقل پوشش

بیمه ای است. اگر خریدار مایل به داشتن بیمه ای گسترده تری است، لازم است یا به روشنی توافق فروشنده را در

این مورد اخذ نماید یا نسبت به تهیه پوشش بیمه ای اضافی رسماً اقدام کند .

هنگامی که از اصطلاحات CFR, CIP, CPT یا CIF استفاده می شود، وظیفه فروشنده با تحویل کالا به حمل کننده

به پایان می رسد و نه آنگاه که کالا به مقصد می رسد.

DAT (DELIVERED AT TERMINAL)

تحویل در پایانه حمل

DAT(Insert named terminal at port or place of destination) Incoterms ۲۰۱۰ ۲۰۱۰ اینکوترمز ۲۰۱۰

این اصطلاح ممکن است بدون توجه به روش حمل و همچنین هنگامی که بیش از یک روش حمل به کار رفته

است استفاده شود.

«تحویل در پایانه حمل» یعنی اینکه فروشنده زمانی کالا را تحویل می دهد که کالا از وسیله نقلیه در پایانه حمل

تعیین شده در بندر یا محل تعیین شده در مقصد، تخلیه و در اختیار خریدار قرار گیرد . پایانه حمل شامل هر محل

سرپوشیده یا روباز، از جمله اسکله یا بارانداز، انبار، محوطه کانتینری یا پایانه حمل جاده ای، راه آهن یا هوایی است .

کلیه ریسک های مربوط به حمل و تخلیه کالا تا / در پایانه حمل در بندر یا محل تعیین شده به عهده فروشنده است.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

طرفین باید به روشن ترین شکل ممکن پایانه حمل، و در صورت امکان، نقطه مشخص در پایانه حمل واقع شده در بندر یا محل مقصد توافق شده را تعیین کنند، چرا که ریسک تا نقطه مذکور به عهده فروشنده است. فروشنده باید نسبت به انعقاد قرارداد حملی اقدام کند که دقیقاً متناسب با انتخاب محل مذکور باشد. افزون بر این اگر طرفین بخواهند که فروشنده ریسک و هزینه مربوط به حمل و جابجایی کالا از پایانه حمل به محلی دیگر را به عهده بگیرد، باید از اصطلاحات DAP یا DDP استفاده کنند. اصطلاح DAT فروشنده را، بسته به مورد، ملزوم به ترخیص کالا برای صدور می کند. با این حال فروشنده وظیفه ای برای ترخیص کالا برای ورود، پرداخت هر گونه عوارض، واردات یا انجام هرگونه تشریفات گمرکی برای ورود کالا ندارد.

DAP (DELIVERED AT PLACE)

تحويل در محل

DAP (Insert named place of destination) Incoterms 2010)

DAP (ذکر محل تعیین شده در مقصد) اینکوترمز ۲۰۱۰

این اصطلاح ممکن است بدون توجه به روش حمل و همچنین هنگامی که بیش از یک روش حمل به کار رفته استفاده شود.

«تحويل در محل» یعنی اینکه فروشنده زمانی کالا را تحويل می دهد که کالا روی وسیله حمل، آماده تخلیه، در محل تعیین شده در مقصد در اختیار خریدار قرار گیرد. فروشنده کلیه ریسک های مربوط به حمل کالا تا محل تعیین شده را می پذیرد.

طرفین به خوبی می دانند که باید نقطه تحويل کالا در محل توافق شده در مقصد را، به روشن ترین شکل ممکن مشخص کنند، چرا که ریسک ها تا آن نقطه به عهده فروشنده است. فروشنده باید نسبت به انعقاد قرارداد حملی اقدام کند که دقیقاً متناسب با انتخاب محل تحويل باشد. چنانچه فروشنده به موجب قرارداد حمل مذکور متحمل هزینه های اضافی مربوط به تخلیه کالا در محل توافق شده گردد، نمی تواند این هزینه ها را از خریدار مطالبه نماید، مگر اینکه ترتیب دیگری بین طرفین توافق شده باشد.

اصطلاح DAP، بسته به مورد، فروشنده را ملزم به ترخیص صادراتی کالا می کند. با این حال فروشنده وظیفه ای در خصوص ترخیص وارداتی کالا یا پرداخت هرگونه عوارض واردات یا انجام هرگونه تشریفات گمرکی مربوطه را ندارد. اگر طرفین بخواهند که فروشنده کالا را برای واردات ترخیص کند، عوارض گمرکی مربوطه را بپردازد و تشریفات گمرکی واردات را به عهده بگیرد، باید اصطلاح DDP را بکار برند.

DDP (DELIVERED DUTY PAID)

تحویل عوارض پرداخت شده

DDP (Insert named place of destination) Incoterms 2010)

DDP (ذکر محل تعیین شده در مقصد) اینکوترمز ۲۰۱۰

این اصطلاح ممکن است بدون توجه به روش حمل و همچنین هنگامی که بیش از یک روش حمل به کار رفته، استفاده شود.

«تحویل عوارض پرداخت شده» یعنی اینکه فروشنده کالا را برای واردات ترخیص نموده و در محل تعیین شده در مقصد، کالا آماده تخلیه، روی وسیله حمل در اختیار خریدار قرار می گیرد. فروشنده کلیه هزینه ها و ریسک های مربوط به آوردن کالا تا مقصد تعیین شده را به عهده می گیرد و نه تنها وظیفه ترخیص کالا برای صدور بلکه ترخیص وارداتی کالا را نیز به عهده دارد و نیز پرداخت هرگونه عوارض صادرات و واردات و انجام کلیه تشریفات گمرکی به عهده فروشنده است.

اصطلاح DDP بیانگر حداکثر وظیفه برای فروشنده است.

طرفین به خوبی می دانند که باید نقطه تحویل کالا در محل توافق شده در مقصد را، به روشن ترین شکل ممکن مشخص کنند، چرا که ریسک ها تا آن نقطه به عهده فروشنده است. فروشنده باید نسبت به انعقاد قرارداد حملی اقدام کند که دقیقاً متناسب با انتخاب محل تحویل باشد. چنانچه فروشنده به موجب قرارداد حمل مذکور متحمل هزینه های اضافی مربوط به تخلیه کالا در محل توافق شده گردد، نمی تواند این هزینه ها را از خریدار مطالبه نماید مگر اینکه ترتیب دیگری بین طرفین توافق شده باشد.

FAS (FREE ALONGSIDE SHIP)

تحویل در کنار کشتی

FAS (Insert named port of shipment) Incoterms2010

FAS (ذکر بندر حمل تعیین شده) اینکوترمز ۲۰۱۰

این اصطلاح فقط یاید در حمل دریایی یا آبراه داخلی مورد استفاده قرار گیرد.

«تحویل در کنار کشتی» یعنی اینکه فروشنده باید کالا را در کنار کشتی تعیین شده توسط خریدار، مثلاً در بارانداز (اسکله) یا روی دویه در بندر حمل تعیین شده تحویل دهد.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن کشاورزی خراسان رضوی
(ISO9001)

انتقال ریسک ناشی از فقدان یا خسارت وارده به کالا هنگامی است که کالا در کنار کشتی قرار می گیرد و کلیه هزینه ها از این لحظه به بعد به عهده خریدار است.

طرفین به خوبی می دانند که نقطه بارگیری در بندر حمل تعیین شده باید به روشن ترین شکل ممکن مشخص شود، زیرا که هزینه ها و ریسک مربوطه تا نقطه مذکور به حساب فروشنده است و هزینه های جابجایی مربوطه، ممکن است طبق عرف بندر تغییر کند .

فروشنده ملزم است که کالا را در کنار کشتی تحویل دهد یا کالایی را که قبلاً بدین ترتیب تحویل شده تهیه یا فراهم کند . اشاره به مفهوم «تهیه یا فراهم کردن» در این اصطلاح برای تداعی فروش پیاپی (فروش زنجیره ای) به ویژه در تجارت کالاهای فله است.

FOB (FREE ON BOARD)

تحویل روی عرشه کشتی

FOB (Insert named port of shipment) Incoterms2010

FOB (ذکر بندر حمل تعیین شده) اینکوترمز ۲۰۱۰

این اصطلاح باید فقط در حمل دریایی یا آبراه داخلی مورد استفاده قرار گیرد.

«تحویل روی عرشه کشتی» به معنای این است که فروشنده کالا را روی عرشه کشتی تعیین شده توسط خریدار در بندر حمل تعیین شده تحویل می دهد یا کالایی را که قبلاً بدین ترتیب تحویل شده تهیه یا فراهم می کند. انتقال ریسک فقدان یا خسارت وارده به کالا هنگامی است که کالا در کشتی بارگیری می شود و کلیه هزینه ها از این لحظه به بعد به عهده خریدار است .

فروشنده ملزم است که کالا را روی عرشه کشتی تحویل دهد یا کالایی را قبلاً بدین ترتیب برای حمل تحویل شده تهیه یا فراهم کند . اشاره به مفهوم «تهیه یا فراهم کردن» در این اصطلاح برای تداعی فروش پیاپی (فروش زنجیره ای) به ویژه در تجارت کالاهای فله (کالاهای کشاورزی مواد نفتی فلزات و مانند آن) است .

CFR (COST AND FREIGHT)

هزینه (ارزش) و کرایه حمل

CFR (Insert named port of shipment) Incoterms2010

CFR (ذکر بندر مقصد تعیین شده) اینکوترمز ۲۰۱۰

این اصطلاح باید فقط در حمل دریایی یا آبراه داخلی مورد استفاده قرار گیرد.

«هزینه (ارزش) و کرایه حمل» یعنی اینکه فروشنده کالا را روی عرشه کشتی تحویل می دهد یا کالایی را که قبلاً بدین ترتیب تحویل شده تهیه یا فراهم می کند. انتقال ریسک، فقدان یا خسارت وارده به کالا هنگامی است که کالا در کشتی بارگیری می شود. فروشنده باید قرارداد حمل کالا را منعقد و هزینه ها و کرایه حمل لازم تا رسیدن کالا به بندر مقصد تعیین شده را بپردازد.

هنگامی از اصطلاحات CFR, CIP, CPT یا CIF استفاده می شود، وظیفه فروشنده با تحویل کالا به حمل کننده تعیین شده به نحوی که در اصطلاح مشخص شده، به پایان می رسد و نه زمانی که کالا به بندر مقصد می رسد.

CIF(COST,INSURANCE AND FREIGHT)

هزینه (ارزش)، بیمه و کرایه حمل

CIF (Insert named port of shipment) Incoterms2010

CIF (ذکر بندر مقصد تعیین شده) اینکوترمز ۲۰۱۰

این اصطلاح باید فقط در حمل دریایی یا آبراه داخلی مورد استفاده قرار گیرد.

«هزینه (ارزش) بیمه و کرایه حمل» یعنی اینکه فروشنده کالا را روی عرشه کشتی تحویل می دهد یا کالایی را که قبلاً بدین ترتیب تحویل شده تهیه یا فراهم می کند. انتقال ریسک، فقدان یا خسارت وارده به کالا هنگامی است که کالا در کشتی بارگیری می شود. فروشنده باید قرارداد حمل کالا را منعقد و هزینه ها و کرایه حمل لازم تا رسیدن کالا به بندر مقصد تعیین شده را بپردازد.

فروشنده ضمناً قرارداد بیمه به منظور پوشش ریسک فقدان یا خسارت وارده به کالا در حین حمل را برای خریدار منعقد می نماید. خریدار باید توجه کند که تحت اصطلاح CIF فروشنده فقط ملزم به تهیه حداقل پوشش بیمه ای است. اگر خریدار خواستار پوشش بیمه ای بیشتری باشد باید درین خصوص صریحاً با فروشنده توافق کند یا شخصاً مازاد را تهیه کند.

بخش دوم

قانون مقررات صادرات و واردات

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

قانون مقررات صادرات و واردات

مصوب ۱۳۷۲/۷/۴

ماده ۱- مقررات صادرات و واردات کالا و انجام خدمات مربوطه نسبت به کلیه صادرکنندگان واردکنندگان و نیز آنهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است بموجب این قانون تعیین و کلیه قوانین مغایر با آن لغو می گردد. ماده ۲- کالاهای صادراتی و وارداتی به سه گروه زیر تقسیم می شوند :

- ۱ - کالای مجاز : کالایی است که صدور یا ورود آن با رعایت ضوابط نیاز به کسب مجوز ندارد.
- ۲ - کالای مشروط : کالایی است که صدور یا ورود آن با کسب مجوز امکان پذیر است.
- ۳ - کالای ممنوع : کالایی است که صدور یا ورود آن به موجب شرع مقدس اسلام (به اعتبار خرید و فروش یا مصرف) و یا بموجب قانون ممنوع گردد.

تبصره ۱- دولت می تواند بنا به مقتضیات و شرایط خاص زمانی با رعایت قوانین مربوطه صدور یا ورود بعضی از کالاها را ممنوع نماید.

تبصره ۲ - نوع و مشخصات هر یک از موارد سه گانه فوق الذکر بر اساس آیین نامه ای که توسط وزارت بازرگانی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد معین خواهد شد .

ماده ۳ - مبادرات به امر صادرات و واردات کالا به صورت تجاری مستلزم داشتن کارت بازرگانی است که توسط اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران صادر و به تایید وزارت بازرگانی می رسد.

تبصره ۱- ملاک تجاری بودن کالا و نیز نحوه صدور تمدید و ابطال کارت بازرگانی مطابق آیین نامه اجرایی خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران می رسد .

تبصره ۲ - مرجع رسیدگی و اظهار نظر قطعی هنگام بروز اختلاف بین متقاضی کارت و اتاق وزارت بازرگانی می باشد.

تبصره ۳ - شرکتهای تعاونی ، مرزنشین ، ملوانان ، پيله وران و کارگران ایرانی مقیم خارج از کشور دارای کارنامه شغلی از وزارت کار و امور اجتماعی (مجاز) از داشتن کارت بازرگانی معاف می باشند .

ماده ۴ - وزارت بازرگانی موظف است تغییرات کلی آیین نامه اجرایی این قانون و جداول ضمیمه مقررات صادرات و واردات را قبل از پایان هر سال ، برای سال بعد و تغییرات موردی آنها را طی سال، پس از نظرخواهی از دستگاههای ذیربط و اتاق ضمن منظور نمودن حقوق مکتسب تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران جهت اطلاع عموم منتشر نماید .

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن کشاورزی خراسان رضوی
(ISO9001)

تبصره - کلیه بخشنامه ها و دستورالعمل های مربوط به صدور و ورود کالا منحصراً از طریق وزارت بازرگانی به سازمان های اجرایی ذیربط اعلام می گردد.

ماده ۵ - کلیه وزارتخانه های تولیدی موظفند همه ساله پیشنهادات خود را در خصوص شرایط صدور و ورود کالاهای مشابه تولید داخلی با توجه به نیازهای داخلی و مقتضیات کشور برای سال آینده حداکثر تا ۱۵ بهمن ماه همان سال به وزارت بازرگانی اعلام نماید.

تبصره - سایر دستگاههای ذیربط و اتاق می توانند پیشنهادات خود را نسبت به ارقام مربوطه با توجه به نیازهای داخلی و مقتضیات کشور تا تاریخ پانزدهم بهمن ماه به وزارت بازرگانی ارایه نمایند.

ماده ۶ - اولویت حمل کلیه کالاهای وارداتی کشور با وسایل نقلیه ایرانی است. دستورالعمل مربوط به استفاده از وسایل نقلیه خارجی اعم از دریایی هوایی جاده ای و راه آهن را شورای عالی هماهنگی ترابری کشور بر اساس آیین نامه مصوب هیأت وزیران تهیه می نماید.

ماده ۷ - دولت موظف است مکان های خاصی را برای نگهداری امانی کالاهای مورد نیاز جهت تعمیر و تجهیز ناوگان تجاری دریایی و هوایی کشور اختصاص دهد.

تبصره ۱- ترانزیت کالاهای موضوع این ماده از یک مبادی به مبدأ دیگر با رعایت مقررات مربوط به ترانزیت مجاز می باشد.

تبصره ۲- این گونه از کالاها از شمول پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی و هرگونه عوارض معاف می باشند.

تبصره ۳ - آن قسمت از نیازمندیهای ناوگان های یادشده که از داخل کشور قابل تامین باشد از هرگونه تعهد و اخذ مجوزهای صادراتی معاف می باشد.

ماده ۸ - واردکنندگان کالاهای مختلف اعم از دولتی و غیر دولتی جهت اخذ مجوز ورود و ثبت سفارش باید منحصراً به وزارت بازرگانی مراجعه نمایند.

تبصره ۱ - موافقت با ورود کالا مجوز ترخیص نیز تلقی شده و نیاز به اخذ مجوز جداگانه نیست.

تبصره ۲- خانوارهای مرزنشین یا شرکت های تعاونی آنها، ملوانان ، پيله وران و کارکنان شناورها که اقدام به ورود کالا جهت مصرف شخصی خود می نمایند از موضوع این ماده مستثنی می باشند .

ماده ۹ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و گمرک ایران موظفند آمار ثبت سفارش گشایش شده و ترخیص کالا را حداکثر هر سه ماه یکبار به وزارت بازرگانی و سایر ارگان های ذیربط و اتاق ارسال دارند .

ماده ۱۰ -^۱ دولت موظف است در آیین نامه اجرایی نکات ذیل را در خصوص مبادلات مرزی مشخص نماید :

۱ - نقاط یا اعماقی از حاشیه های مرزی که ساکنین آنها مجاز به مبادلات مرزی هستند

۱ طبق قانون ساماندهی مبادلات مرزی ۱۳۸۴/۷/۶ مجلس شورای اسلامی مفاد این مواد اصلاح و تکمیل گردیده است .

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

۲ - نوع و مقدار کالاهای قابل صدور و ورود توسط خانوارهای مرزنشین یا شرکتهای تعاونی آنها، کارگران ایرانی شاغل در خارج، پبله وران، مرزنشین، ملوانان و کارکنان شناورهایی که بین سواحل جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها تردد می کنند.

۳ - شرایطی که اشخاص و گروههای یادشده باید داشته باشند .

۴ - شرایط صدور و ورود کالا و انجام تعهدات.

تبصره ۱ - کالاهای قابل ورود که خانوارهای مرزنشین یا شرکتهای تعاونی آنان و کارکنان شناورها برای مصارف شخصی خود وارد کشور می نمایند با تصویب هیأت وزیران در مورد ارزاق عمومی از پرداخت سی درصد (۳۰٪) تا حداکثر معادل صد در صد (۱۰۰٪) حقوق گمرکی و سود بازرگانی متعلقه و در مورد لوازم خانگی از پرداخت حداکثر تا معادل پنجاه درصد (۵۰٪) حقوق گمرکی و سود بازرگانی متعلقه معاف می باشند.

تبصره ۲ - کارگران و ایرانیان شاغل مجاز در خارج از کشور می توانند ماشین آلات صنعتی، ابزار و مواد اولیه مورد نیاز کشور را با رعایت میزان و استفاده از معافیت در صدی سود بازرگانی که متفقاً توسط وزارت بازرگانی و زرات کار و امور اجتماعی و وزارتخانه صنعتی ذیربط تعیین و به تصویب هیأت وزیران می رسد وارد نماید .

ماده ۱۱-۲ به دولت اختیار داده می شود در هر یک از مناطق مرزی که ایجاد بازارچه مرزی را مفید تشخیص می دهد با رعایت اولویت نظیر استعداد محلی ، ضرورت اشتغال و توسعه روابط تجاری با کشور همسایه نسبت به ایجاد آن اقدام نماید.

ماده ۱۲ - واردات قبل از صادرات مواد و کالاهای صادراتی به صورت ورود موقت با ارایه تعهد یا سفته معتبر به گمرک از پرداخت کلیه وجوه متعلقه به واردات جز آنچه که جنبه هزینه کارمزد دارد معاف است.

تبصره ۱- چنانچه کالای ساخته شده از مواد و کالاهای وارداتی موضوع این ماده ظرف مهلت تعیین شده صادر نشود گمرک موظف است واردکننده را جهت استیفای حقوق دولت تحت تعقیب قرار دهد.

تبصره ۲ - کالاهای موضوع این ماده از کسب مجوزهای مقرر در جدول ضمیمه مقررات صادرات و واردات معاف می باشند.

تبصره ۳ - واردکننده شخصاً ملزم به صادرات نبوده بلکه صادرات آن با ارائه پروانه گمرکی آن برای رفع تعهد کافی است .

۲ طبق قانون ساماندهی مبادلات مرزی ۱۳۸۴/۷/۶ مجلس شورای اسلامی مفاد این مواد اصلاح و تکمیل گردیده است .

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

ماده ۱۳ - کلیه کالاهای صادراتی کشور (به استثنای نفت خام و فرآورده های پایین دستی آن که تابع مقررات خاص خود است) از هر گونه تعهد یا پیمان ارزی معاف می باشند.

ماده ۱۴ - مابه التفاوت اخذ شده توسط سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان و کلیه وجوه دریافتی گمرک، به استثنای آنچه که جنبه هزینه و کارمزد دارد، در رابطه با کالاها، مواد، اجزاء و قطعات خارجی مورد مصرف در ساخت، تکمیل، آماده سازی و بسته بندی کالاهای صادراتی بر اساس دستورالعملی که در آیین نامه مشخص می شود به صادرکننده مسترد می گردد.

تبصره ۱- در صورتی که اختلاف بین صادرکننده و گمرک ایران وجود داشته باشد، موضوع در کمیسیونی مرکب از نمایندگان وزارت بازرگانی اتاق وزارتخانه ذیربط گمرک ایران و مرکز توسعه صادرات مطرح و تصمیم نهایی اتخاذ می شود.

تبصره ۲ - وزارت اقتصاد و دارایی موظف است حساب متمرکزی به نام سازمان مصرف کنندگان و تولیدکنندگان و گمرک ایران جهت تأمین وجوه پرداختی موضوع این ماده افتتاح و در صورت ارایه پروانه صادراتی و یا فیش پرداخت سازمان مزبور با تأیید مؤسسات فوق الذکر نسبت به استرداد وجوه مذکور اقدام نماید.

تبصره ۳ - در مورد مواد و کالاهای وارداتی مورد مصرف در ساخت کالاهای صادراتی به صورتی قطعی از گمرک ترخیص شده باشد، وجوه پرداخت شده بابت واردات قطعی پس از صدور محصول به مأخذ زمان صدور قابل استرداد می باشد .

تبصره ۴ - در صورتی که کالاهای مورد مصرف در ساخت اقلام صادراتی، تولید داخلی بوده ، ولی مواد آن از خارج وارد شده باشد وجوه پرداختی برای مواد مزبور قابل استرداد می باشد .

تبصره ۵ - چنانچه کالای تولید داخلی به سازمانها و اشخاصی که در رابطه با واردات کالای مشابه خارجی معافیت دارند فروخته شود، وجوه پرداختی برای ورود کالاها و مواد، اجزاء و قطعات آن طبق مقررات این ماده به تولیدکننده قابل استرداد می باشد.

تبصره ۶-۳ کالاهای وارداتی که عیناً و بدون تغییر شکل صادر می گردد مشمول تسهیلات ماده فوق الذکر می باشد .

۳ به موجب قانون الحاق یک تبصره به ماده ۱۴ قانون مقررات صادرات و واردات مصوب ۱۳۷۲ مجلس شورای اسلامی موضوع نامه شماره ۱۵/۲۵۴۴۸ مورخ ۱۳۸۷/۴/۳۱.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

ماده ۱۵ - وزارتخانه های بازرگانی و امور اقتصادی و دارایی موظفند ضمن عنایت به حمایت از تولیدات داخلی به منظور ساده کردن محاسبات مربوط به مبالغ دریافتی از کالاهای وارداتی از قبیل سود بازرگانی، عوارض گمرکی، مابه التفاوت سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان، حق ثبت سفارش، حق انحصار، عوارض شهرداری، عوارض شهرداری محل (تعاون)، عوارض هلال احمر، عوارض آسفالت، عوارض هوایی، عوارض بندری، عوارض بهداری و غیره به استثنای مبالغی که به عنوان حقوق گمرکی با مأخذ مناسب در مجموع تحت عنوان «سود بازرگانی» تعیین و جهت وصول به گمرک جمهوری اسلامی ایران ابلاغ نمایند.

ماده ۱۶ - چگونگی بررسی قیمت کالاهای وارداتی جهت ثبت سفارش در آیین نامه اجرایی که به تصویب هیأت وزیران میرسد مشخص می شود.

ماده ۱۷ - مسافری که وارد کشور می شود، علاوه بر وسایل شخصی می تواند تا سقف مصوب هیأت وزیران با معافیت از حقوق گمرکی و سود بازرگانی کالا وارد نماید، ترخیص کالاهای موضوع این ماده به شرط غیر تجاری بودن آن بلامانع است.

تبصره ۱- فهرست کالای همراه مسافر توسط وزارت بازرگانی تهیه و اعلام می گردد.

تبصره ۲- مقررات این ماده شامل مسافرین ورودی مناطق آزاد نیز می باشد.

تبصره ۳ - مسافری که از کشور خارج می شود (اعم از اتباع ایرانی و خارجی) علاوه بر وسایل شخصی خود، می تواند مصنوعات و محصولات داخلی را بدون سقف به شرط اینکه جنبه تجاری پیدا نکند و کالاهای خارجی را تا سقف ارزشی مزبور در این ماده از کشور خارج نماید.

ماده ۱۸ - وضع و اخذ هرگونه عوارض از اقلام و کالاهای صادراتی به وسیله مقامات استانی و محلی ممنوع بوده و مرتکبین بعنوان تخلف قانونی تحت پیگرد قرار می گیرند.

ماده ۱۹ - دولت می تواند همه ساله وجوهی را تحت عنوان تشویق صادرات در بودجه سنواتی منظور و بصورت کمک سود تسهیلات پرداختی بنا به پیشنهاد وزارت بازرگانی و تصویب هیأت وزیران به صادرکنندگان پرداخت نماید.

؛ مفاد این ماده طبق قانون مالیات بر ارزش افزوده (VAT) مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ کمیسیون اقتصاد مجلس شورای اسلامی نسخ ضمنی شده است.

ه طبق نظریه شماره ۱۸۰۸۱۶/۲۰۰۱ مورخ ۸۶/۸/۲۰ حوزه معاون حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری مفاد ماده (۴۵) قانون مقررات صادرات و واردات مصوب ۱۳۶۶ دایر بر

*** اجازه تأسیس فروشگاه در مبادی ورودی کشور به شرکت سرمایه گذاری شاهد *** کماکان معتبر و قابل اجرا است.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

ماده ۲۰ - دولت مکلف است از ابتدای سال ۱۳۷۳ از واردکنندگان بخش های غیردولتی که بصورت تجاری کالا وارد می نمایند، برابر یک درصد (۱٪) از مجموع وجوه دریافتی بابت حقوق گمرکی و سود بازرگانی کلیه کالاهای وارداتی را علاوه بر حقوق کمرگی و سود بازرگانی مقرر به عنوان عوارض ویژه دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نماید. همه ساله معادل صد در صد (۱۰۰٪) مبالغی که از این بابت به حساب درآمد عمومی کشور واریز می گردد، از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه هر سال پیش ابینی می شود با تصویب هیأت وزیران در اختیار دستگاه های اجرایی ذیربط قرار خواهد گرفت تا بر اساس آیین نامه اجرایی این قانون جهت تشویق و توسعه صادرات کالاهای غیر نفتی و همچنین راه اندازی صندوق تضمین صادرات، آموزش و تبلیغات بازرگانی به مصرف برسانند.

ماده ۲۱ - هیأت وزیران موظف است به منظور حمایت از تولیدکنندگان داخلی و تنظیم سیاست بازرگانی کشور، ضمن رعایت حال مصرف کنندگان، ظرف مدت دو ماه از تاریخ تصویب این قانون نسبت به تهیه لایحه قانونی حقوق گمرکی کالاهای وارداتی و همچنین اصلاح ماده ۳۷ قانون امور کمرگی و تسلیم آن به مجلس شورای اسلامی جهت تصویب اقدام نماید.

ماده ۲۲ - وزارت بازرگانی موظف است به منظور حفظ و صیانت فرش ایران و ایجاد زمینه مناسب برای حمایت از آن در بازارهای جهانی از صدور فرشهای صادراتی از ۳۰ رج به بالا بدون شناسنامه از تاریخ ۱۳۷۴/۱/۱ جلوگیری به عمل آورد. اتاق های بازرگانی و صنایع و معادن از تاریخ فوق بنا بر درخواست صادرکننده، به صدور شناسنامه بطور الزامی و تا تاریخ مزبور به صورت تشویقی اقدام خواهند نمود.

ماده ۲۳ - وزارت بازرگانی موظف است ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این قانون نسبت به تهیه آیین نامه اجرایی آن اقدام و به تصویب هیأت وزیران برساند.

ماده ۲۴ - وزارت بازرگانی مسئول حسن اجرای این قانون و آیین نامه اجرایی آن می باشد.

قانون فوق مشتمل بر بیست و چهار ماده و بیست و پنج تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ چهارم مهرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۲/۷/۱۱ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

^۶ مفاد این ماده طبق قانون مالیات بر ارزش افزوده (VAT) مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ کمیسیون اقتصاد مجلس شورای اسلامی نسخ ضمنی شده است

آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات^۲

هیأت وزیران در جلسه های مورخ ۱۰،۷ و ۱۳۷۳/۱/۱۴ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۰/۶۴۹۹۴۵ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۳ وزارت بازرگانی و به استناد ماده (۲۳) قانون مقررات صادرات و واردات - مصوب ۱۳۷۲ - آیین نامه اجرایی قانون یاد شده و جدول ضمیمه آن را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱-^۱ کمیته دائمی مقررات صادرات و واردات متشکل از نمایندگان وزارت بازرگانی، وزارت صنایع و معادن، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، (گمرک جمهوری اسلامی ایران) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، تهیه پیش نویس لوایح قانونی، مصوبات هیأت دولت، شورای اقتصاد و کمیسیون اقتصاد هیأت دولت را در موارد زیر بعهدده خواهد داشت:

۱. لایحه مقررات صادرات و واردات، لوایح موردی برای انجام اصلاحات و تغییرات لازم در قانون صادرات و واردات.
۲. لایحه برای لغو انحصاراتی که مانع از رشد تولید یا تجارت است.
۳. آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات، اصلاحات و تغییرات موردی روی آیین نامه اجرایی قانون مذکور.
۴. اصلاحات و تغییرات مندرجات جدول تعرفه گمرکی ضمیمه مقررات صادرات و واردات
۵. طرح تصویب نامه های هیأت وزیران، شورای اقتصاد و کمیسیون اقتصاد هیأت وزیران در رابطه با مقررات صادرات و واردات.

کمیته مذکور همچنین بررسی و اظهار نظر و اقدام روی پیشنهادهای مربوط به مقررات صادرات و واردات را نیز بعهدده خواهد داشت.

۱- مفاد این آیین نامه به موجب مصوبه شماره ۷۰۶۲۱/ت/۲۲۶۸۱ ه مورخ ۷۸/۱۲/۲۸ و مصوبه شماره ۴۲۹۵۹/ت/۲۵۶۹۵ ه مورخ ۸۰/۱۱/۲ هیأت وزیران اصلاح گردیده است.

۲- به موجب مصوبه شماره ۴۳۲۰۸/ت/۳۱۵۸۵ ه مورخ ۱۳۸۲/۸/۶ هیأت وزیران، دبیر ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز به ترکیب اعضای کمیته موضوع این ماده اضافه شده است.

۳- به موجب مصوبه شماره ۲۵۵۱۶/ت/۳۱۲۰۳ ه مورخ ۳۱/۵/۱۳۸۳ نماینده سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به عنوان عضو کمیته دائمی موضوع این ماده اضافه شده است.

۸ اختیارات در خصوص تعیین مصادیق موسسات خیریه و عام المنعفه موضوع مصوبه شماره ۳۶۶۳۹/ت/۳۵۰۵۷ ه مورخ ۱۳۸۵/۴/۱۰ هیأت وزیران به وزیران عضو کار گروه ماده یک این آیین نامه تفویض شده است.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

تبصره ۱- کمیته موضوع این ماده در وزارت بازرگانی و به ریاست معاون وزیر بازرگانی تشکیل می گردد. دبیرخانه کمیته مذکور در وزارت بازرگانی خواهد بود. نظر کمیته به مراجع ذیربط منعکس خواهد گردید.

تبصره ۲- در مواردی که وزارتخانه های دیگری یا اتاق تعاون در ارتباط با موضوع باشند نماینده وزارتخانه ذیربط یا اتاق تعاون با حق رأی به جلسه دعوت خواهد شد.

ماده ۲ - وزارتخانه ها و سازمانهایی که ورود کالاهایی موقوف به موافقت آنهاست باید نظر کلی خود را در رابطه با ورود کالاهای مذکور تا (۱۵) آذر ماه هر سال برای اجرا در سال بعد به وزارت بازرگانی اعلام نمایند. دستگاه های اجرایی یادشده می توانند نظرات تکمیلی خود را تا (۱۵) بهمن ماه هر سال به وزارت مذکور منعکس نمایند و در مورد استثنایی که به دلایلی اعلام موافقت کلی مقدور نباشد، دلایل و ضوابط صدور مجوز را به وزارت بازرگانی اعلام کنند.

تبصره - در موارد خارج از موافقت کلی وزارتخانه ها و سازمانها - باستثنای کالای موقوف به موافقت وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - که وزارت بازرگانی اقدام به استعلام از وزارتخانه یا سازمان^{***۱۱} ذیربط می نماید ، چنانچه ظرف (۱۵) روز از تاریخ دریافت استعلام پاسخی به آن وزارت داده نشود، وزارت بازرگانی مجاز است رأساً نسبت به صدور مجوز موردی اقدام نماید.

ماده ۳- وزارتخانه ها و سازمانهایی که ورود یا صدور کالاهایی منوط به رعایت ضوابط استانداردها یا اخذ گواهی آنها ، قبل یا بعد از اظهار کالا در گمرک می باشد ، موظفند شرایط و مشخصات مورد نظر خود، همچنین نام مؤسسات و سازمانهای کنترل کننده و مجری ضوابط مذکور را با درج آگهی در جراید و انتشار مقررات ناظر، به اطلاع واردکنندگان ،صادرکنندگان و سازمانهای اجرایی ذیربط برسانند.

تبصره - وزارتخانه ها و سازمان های مذکور موظف هستند زمان بندی بررسی و آزمایش کالاهای تحت پوشش خود را ضمن لحاظ نمودن حداکثر تسهیل و تسریع در امور تهیه و اعلام کنند.

ماده ۴ - وزارتخانه ها و سازمان های مسئول تعیین ضوابط، مقررات و استانداردهای صدور گواهی بهداشت انسانی، دامی و نباتی که برای ترخیص و ورود کالا رعایت آن ها ضرورت دارد موظف هستند بدون در نظر گرفتن موافقت یا مخالف خود با ورود یا صدور کالا، ضوابط یاد شده را به وزارت بازرگانی اعلام نمایند و وزارت یاد شده به صورت عام با انتشار در رسانه های گروهی به اطلاع واردکنندگان و صادرکنندگان و سازمان های اجرایی برسانند،

۹ مفاد این تبصره مصوبه شماره ۴۸۱۰۶/ت/۲۳۴۹۲ ه مورخ ۷۹/۱۰/۲۵ هیأت وزیران اصلاح گردیده است.

۱۰ مفاد این ماده مطابق مصوبه ۵۹۱۷۴/ت/۲۱۰۹۲ ه مورخ ۷۹/۱۲/۲۳ هیأت محترم وزیران اصلاح گردیده است.

۱۱ به موجب نامه شماره ۵۲۵۹/ت/۲۱۰۹۲ مورخ ۱۳۸۰/۲/۱۲ دبیر هیأت دولت اصلاح شده است.

۱۲ مفاد این ماده مطابق مصوبه ۹۹۵۶۲/ت/۳۷۱۷۸ ه مورخ ۲۱/۶/۱۳۸۶ هیأت محترم وزیران اصلاح گردیده است.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

در غیر اینصورت وزارتخانه یا سازمان مسئول نمی تواند از ترخیص کالاهایی که ضوابط آن ها را اعلام نکرده است جلوگیری نماید.

تبصره ۱- وزارتخانه ها و سازمان هایی که مسئول صدور مجوزهای لازم هستند، موظفند ظرف دو هفته اقدامات لازم را انجام دهند.

تبصره ۲- موارد استثناء و نیز هرگونه اعمال محدودیت در مبادی ورودی و خروجی کشور با اعلام وزارت بازرگانی در کمیسیون ماده (۱) آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات تعیین می شود. ورود کالاهایی که سابقه قبلی ورود از کشور مبدأ را ندارد جزو استثنائات خواهد بود.

ماده ۵- با توجه به مفاد مواد (۱) و (۸) قانون مقررات صادرات و واردات که از این پس به اختصار « قانون » نامیده می شود ورود کلیه کالاهای قابل ورود اعم از اینکه واردکننده از بخش دولتی یا غیر دولتی باشد باستثنای موارد زیر موقوف به ثبت سفارش و اخذ مجوز ورود از وزارت بازرگانی با رعایت سایر شرایط مقرر خواهد بود.

موارد استثناء

۱ - کالاهای مورد نیاز خانوارهای مرزنشین ، شرکتهای تعاونی آنها، ملوانان، کارکنان شناورها طبق فهرستی که در همین آیین نامه می آید و در حد مقرر در آن گمرک موظف است آمار واردات کالاهای موضوع این بند را طبق فرم وزارت بازرگانی تنظیم نموده و در پایان هرماه به وزارت مذکور ارسال نماید.

۲ - کالاهای خاص نظامی با تأیید وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و کالاهای خاص سازمان انرژی اتمی با تأیید رییس سازمان انرژی اتمی.

۳ - کالاهای همراه مسافران ورودی در حدی که در آیین نامه مشخص می گردد و طبق فهرستی که وزارت بازرگانی اعلام می نماید.

۴ - کالاهای وارداتی از طریق پست در حدی که در آیین نامه مشخص می شود.

۵ - نمونه های تجاری و تولیدی در حدی که در این آیین نامه تعیین خواهد شد.

۶ - ^{۱۳} نمونه کالاهایی که جهت عرضه در کلیه نمایشگاههای بین المللی تخصصی وارد می شوند.

تبصره ۱- کالاهای اهدایی موضوع بند ۹ ماده ۳۷ قانون امور گمرکی به شرط تجاری نبودن ^{۱۴} (به استثنای کالاهای اهدایی دولتها ، اشخاص و مؤسسات خارجی و سازمان بین المللی به پناهندگان و آوارگان خارجی و آسیب دیدگان حوادث غیرمترقبه در ایران) فقط از لحاظ احراز انطباق با قانون مربوط، منوط به بررسی وزارت بازرگانی خواهد بود . لکن با توجه به مفاد تبصره ذیل بند ۲۰ ماده ۳۷ قانون مذکور نیاز به مجوزهای ورود مقرر توسط دولت را نخواهد داشت .

تبصره ۲ - مجوز ورود و ثبت سفارش وزارت بازرگانی برای ترخیص کالا کافی بوده و با داشتن آنها نیاز به اخذ مجوز ترخیص از وزارت مذکور نخواهد بود. لکن مواردی مانند گواهی بهداشت وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی یا

^{۱۳} مفاد این بند به موجب مصوبه شماره ۸۳۹۸۹/ت/۴۰۱۴۶ مورخ ۱۳۸۷/۵/۲۹ کمیسیون اصل ۱۳۸ قانون اساسی اضافه شده است.

^{۱۴} مطالب داخل پرانتز به موجب مصوبه ۵۵۷۱۶/ت/۱۷۴۸۳ ه مورخ ۷۶/۳/۲۷ هیأت وزیران به این تبصره اضافه شده است.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن کشاورزی خراسان رضوی

(ISO9001)

سازمان دامپزشکی و گواهی بهداشت نباتی سازمان حفظ نباتات و گواهی انطباق با استاندارد و تحقیقات صنعتی و نظایر آنها که برای تأیید کیفیت کالا مستلزم بازدید کالا در مبدأ یا بعد از ورود به گمرک و نمونه برداری از آن است و اخذ آنها قانوناً الزامی است مشمول مفاد تبصره یک ماده ۸ قانون نمی باشد.

تبصره ۳- در مورد واردات کارگران و ایرانیان شاغل در کشورهای خارجی روش ثبت سفارش به صورت خاص با هماهنگی وزارت بازرگانی و وزارت کار و امور اجتماعی تعیین خواهد شد.

ماده ۶ - در مواردی که برای کالاهای وارداتی استاندارد اجباری تعیین و از طریق وزارت بازرگانی اعلام می شود و همچنین در مورد سایر استانداردها و ضوابط موجود ماده ۳ این آیین نامه ، واردکنندگان موظف هستند استانداردها و ضوابط مورد نظر را در قراردادهای خرید و اوراق ثبت سفارش کالا جهت الزام فروشنده به ارسال کالا طبق استانداردها و ضوابط تعیین شده قید نموده ، همچنین در اوراق مذکور ارایه برگه بازرسی کالا مبنی بر تأیید رعایت استانداردها و ضوابط مذکور را شرط پرداخت وجه قرار دهند. وزارت بازرگانی و بانک حسب مورد موظفند از ثبت آماری و صدور مجوز ورود و ثبت سفارش کالاهای وارداتی مشمول استانداردها و ضوابط مذکور که نکات بالا در پیش فاکتور و سایر اوراق ثبت سفارش آنها رعایت نشده باشد خودداری نمایند.

ماده ۷ - مقررات و دستورالعملهای سیستم بانکی کشور برای ورود و صدور کالا همچنین مقررات و دستورالعملهای شورای عالی هماهنگی ترابری کشور، شورای عالی بیمه شرایط صدور گواهی های موضوع ماده ۶ فوق که در چارچوب وظایف و اختیارات وزارتخانه ها و سازمانهای متولی امر، صادر و عیناً ظرف سه روز از طریق وزارت بازرگانی اعلام می شود جزو ضوابط ورود و صدور کالا می باشد، که رعایت آنها در مورد کلیه کالاهای قابل ورود یا قابل صدور الزامی است.

ماده ۸-

الف - کالاهای ممنوعه قانونی عبارت است از کالاهایی که ورود یا صدور آن به موجب قوانین ممنوع شده است .

ب- کالاهای ممنوعه توسط دولت شامل کلیه کالاهایی است که در جدول ضمیمه مقررات صادرات و واردات یا دیگر مصوبات دولت غیرمجاز اعلام شده است.

ماده ۹ - هرگونه معامله تجاری با رژیم اشغالگر قدس ممنوع است.

ماده ۱۰ - ۱۵ در اجرای ماده (۳) قانون، ملاک تجاری بودن، چگونگی صدور، تمدید و ابطال کارت بازرگانی و موارد معافیت از داشتن آن، به شرح زیر اعلام می گردد:

۱- ملاک تجاری بودن کالا :

کالاهایی که به تشخیص گمرک ایران برای فروش ،وارد یا صادر می گردند، اعم از اینکه به همان شکل یا پس از انجام عملیات (تولیدی،تفکیک و بسته بندی) به فروش برسند، تجاری تلقی خواهند شد .

تبصره - موارد زیر تجاری تلقی نمی گردد:

الف - نمونه های تجاری و تولیدی و نمونه برای بررسی و آزمایش در حدی که می تواند نمونه تلقی شود، به تشخیص گمرک ایران.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن کشاورزی خراسان رضوی
(ISO9001)

- ب - ماشین آلات ، تجهیزات ، اجزا و قطعات مربوط مورد نیاز واحدهای تولیدی فاقد کارت بازرگانی که در مواقع لزوم در حد نیاز خود با تشخیص وزارت بازرگانی رأساً وارد می نمایند.
- پ - عملیات ورود و صدور کالا توسط دستگاههای اجرایی دارای ردیف بودجه منطبق با وظایف و در جهت نیل به اهداف آن دستگاه با اطلاع وزارت بازرگانی که برای تأمین نیاز و نیل به اهداف عمومی آن دستگاه انجام می شود . در موارد خاص که وزارت بازرگانی تشخیص می دهد ورود کالا برای عملیات تجاری است ضمن توقف جریان ، مراتب را به هیأت دولت گزارش می نماید.^{۱۶}
- ت - صدور کالا توسط صادرکنندگان مبتدی برای دوره حداکثر ۶ ماهه در آغاز کار با مجوز وزارت بازرگانی.
- ث - وسایل و ملزومات مورد نیاز واحدهای تحقیقاتی ، علمی، پزشکی، آموزشی، آزمایشگاهی، کاتالوگ، بروشور، کتابچه حاوی مشخصات فنی و تجاری کالا، نقشه های فنی و نمونه های فاقد بهای ذاتی، کالاهای مورد نیاز پیمانکاران و مشاوران با تشخیص وزارت بازرگانی.

۲ چگونگی صدور کارت بازرگانی:^{۱۷}

- کارت بازرگانی توسط شعب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در تهران یا سایر شهرستان ها به نام متقاضیانی که واجد شرایط زیر می باشند برای مدت یک سال با رشته فعالیت خاص حسب درخواست متقاضی صادر می گردد که پس از تأیید، وزارت بازرگانی معتبر خواهد بود.^{۱۸}
- تبصره ۱- کارت بازرگانی کلیه شرکت های تعاونی و اتحادیه های مربوط فقط توسط اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران در تهران یا سایر شهرستانها صادر می گردد که پس از تأیید وزارت بازرگانی معتبر خواهد بود.
- تبصره ۲- فهرست رشته فعالیت خاص قابل درج در کارت بازرگانی توسط وزارت بازرگانی با هماهنگی اتاق های بازرگانی و صنایع و معادن ایران و تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین می گردد.
- ۱-۲- اشخاص حقیقی ایرانی:
- ۱-۱-۲- داشتن حداقل سن بیست و سه سال تمام.
- ۲-۱-۲- داشتن برگ پایان خدمت نظام وظیفه یا برگ معافیت برای آقایان.
- تبصره- صدور کارت بازرگانی برای دارندگان برگ معافیت موقت فقط در مدت اعتبار برگ معافیت موقت بلامانع است.
- ۳-۱-۲- داشتن حداقل دیپلم متوسطه
- ۴-۱-۲- داشتن محل کسب متناسب با رشته فعالیت اعم از ملکی یا استیجاری.

۱۶ بموجب نامه شماره ۲۱۰۹۲/۵۲۵۹ مورخ ۸۰/۲/۱۲ دبیر هیأت دولت اصلاح شده است.

۱۷ مفاد این بند مطابق مصوبه شماره ۱۲۴۶۴۶/ت/۴۰۲۲۷/ه مورخ ۸۹/۶/۶ هیأت محترم وزیران اصلاح گردیده است.

۱۸ وفق رأی شماره ۳۷۹ مورخ ۱۳۸۴/۷/۱۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، آن قسمت از مندرجات صدر بند (۲) ماده (۱۰) که صدور کارت بازرگانی را در صلاحیت شعب اتاق بازرگانی در شهرستان ها و تهران قرار داده بود لغو و این وظیفه را در زمره حقوق اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران مستقر نموده است.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

تبصره- برای احراز این شرایط رایه مدرک مثبت و حسب مورد تأیید اتاق های بازرگانی و صنایع و معادن ایران و تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

۱-۲-۵- داشتن دفاتر قانونی و رایه اظهارنامه ثبتی.

۱-۲-۶- داشتن حساب جاری در یکی از بانکهای داخلی و داشتن گواهی عدم چک برگشتی در سیستم بانکی کشور.

۱-۲-۷- عدم اشتغال تمام وقت و همچنین رابطه استخدامی با وزارتخانه ها و سازمان های دولتی قوای سه گانه^{۱۹}

۱-۲-۸- عدم ورشکستگی به تقصیر و تقلب.

۱-۲-۹- نداشتن محکومیت موثر کیفری.

۱-۲-۱۰- ارائه گواهی سازمان امور مالیاتی ذی ربط مبنی بر عدم بدهی مالیاتی یا تعیین تکلیف آن.

۱-۲-۱۱- داشتن گواهی حضور و موفقیت در دوره های توجیهی.

تبصره ۱- دستورالعمل دوره های آموزشی توجیهی شامل سرفصل های آموزشی، میزان ساعات آموزش و چگونگی صدور گواهی حضور در دوره ها و سایر شرایط، متناسب با فناوریهای جدید به گونه ای که در نهایت سازمان توسعه تجارت ایران صلاحیت متقاضی مبنی بر اخذ کارت بازرگانی را تأیید کند، بر اساس تفاهم نامه ای خواهد بود که توسط وزارت بازرگانی (سازمان توسعه تجارت ایران) و اتاقهای بازرگانی و صنایع و معادن ایران و تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران تدوین و رایه می گردد.

تبصره ۲- فارغ التحصیلان دانشگاهی در رشته های مرتبط از رایه این گواهی معاف می باشند و فهرست رشته های مرتبط در دستورالعمل اجرایی دوره های آموزشی مشخص خواهد شد.

۲-۲- اشخاص حقیقی غیر ایرانی:

۲-۲-۱- داشتن کلیه شرایط مقرر برای اشخاص ایرانی بااستثنای برگ پایان خدمت و وظیفه یا برگ معافیت.

۲-۲-۲- داشتن پروانه کار و اقامت معتبر.

۲-۲-۳- عمل متقابل کشور متبوع آنها در مورد ایرانیان مقیم آن کشور. در موارد خاص که صدور کارت بازرگانی

بدون توجه به عمل متقابل کشور متبوع متقاضی به تشخیص وزارت بازرگانی ضرورت داشته باشد، وزارت

مذکور می تواند مجاز بودن صدور کارت بازرگانی برای این قبیل متقاضیان را بدون شرط عمل متقابل به اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران اعلام نماید.

۲-۳- اشخاص حقوقی (اعم از اینکه تشکیل و ثبت آنها در ایران بوده یا تشکیل آنها در خارج از کشور بوده و سپس در ایران به ثبت رسیده باشند):

۲-۳-۱- مدیر عامل شرکت باید دارای شرایط مقرر در اجزاء (۲-۱-۲) - (۲-۱-۲) - (۳-۱-۲) - (۷-۱-۲) - (۲-۱-۲) -

(۸-۱) - (۹-۱-۲) - (۱۱-۱-۲) - و حسب مورد (۲-۲-۲) - (۳-۲-۲) نیز باشد.

۱۹ به موجب نامه شماره ۲۱۰/۵۲۵۹ مورخ ۸۰/۲/۱۲ دبیر هیأت دولت اصلاح شده است.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

۲-۳-۲- مدیران عامل شرکتهای تعاونی، شرکتهای دولتی و شرکتهای موضوع قانون حفاظت و توسعه صنایع ایران - مصوب ۱۳۵۸ - مشمول محدودیت جزء (۲-۱-۷) نخواهند بود.

۲-۳-۳- مدیران شرکتهای دولتی، شرکتهای متعلق به نهادهای انقلابی و شرکتهای موضوع قانون حفاظت صنایع، که حکم مدیریت آنان توسط سازمان دولتی یا نهاد ذیربط صادر شده باشد، از ارائه گواهی موضوع بند (۲-۱-۹) معاف خواهند بود.

۲-۳-۴- شرکتهای باید دارای شرایط مقرر در اجزای (۲-۱-۴)-(۲-۱-۵)-(۲-۱-۶)-(۲-۱-۸) و (۲-۱-۱۰) باشند. تبصره - کارت بازرگانی اشخاص حقوقی با رعایت مفاد بندهای یادشده به نام شرکت صادر می گردد.

۳ چگونگی تمدید کارت بازرگانی:

دارنده کارت بازرگانی یا نماینده قانونی وی با ارایه کارت بازرگانی و مدارک مشروح زیر برای انجام تشریفات تمدید به اتاق های بازرگانی و صنایع و معادن ایران و تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران حسب مورد مراجعه نماید:

۳-۱- گواهی از حوزه مالیاتی ذی ربط مبنی بر موافقت یا ترتیب پرداخت بدهی مالیات قطعی شده آخرین سال مالیاتی پذیرفته شده. (موضوع ماده (۵۳) قانون اصلاح موادی از قانون مالیاتهای مستقیم - مصوب ۱۳۷۱).

۳-۲- ارایه آگهی روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر ثبت هر نوع تغییرات در شرکت در خصوص اشخاص حقوقی و ارایه اظهارنامه ثبت نام در دفتر ثبت تجاری برای اشخاص حقیقی.

تبصره ۱- کلیه دارندگان کارت بازرگانی چنانچه پس از اتمام مدت اعتبار، حداکثر ظرف مدت دو سال اقدام به تمدید آن ننمایند، باید علاوه بر ارایه مدارک این بند کلیه مراحل صدور کارت بازرگانی را دوباره طی نمایند. تاریخ تمدید کارت بازرگانی، مبداء اعتبار مجدد خواهد بود.

تبصره ۲- اتاقهای بازرگانی و صنایع و معادن ایران و تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظفند بر اساس دستورالعملی که ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه تهیه و به تأیید وزیران عضو کمیسیون ماده (۱) آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات می رسانند، اشخاص و شرکتهای تعاونی را رتبه بندی نمایند. کارت بازرگانی بر اساس رتبه بندی یادشده با رعایت سایر شرایط برای مدت بیش از یک سال تا پنج سال قابل تمدید خواهد بود.

تبصره ۳- هر شخص حقیقی یا حقوقی فقط می تواند یک فقره کارت بازرگانی داشته باشد.

تبصره ۴- دارندگان کارت بازرگانی حق واگذاری آن به غیر برای استفاده از مزایای کارت بازرگانی را ندارند.

۴- موارد معافیت از داشتن کارت بازرگانی:

۴-۱- شرکت تعاونی مرزنشینان برای ورود کالاهای مورد نیاز خانوارهای مرزنشین طبق فهرست مربوط و به تعداد، مقدار و ارزش تعیین شده و صدور کالا در ازای کالاهای وارداتی.

۴-۲- ملوانان ایرانی شاغل در شناورهایی که بین سواحل ایران و سایر کشورها در تردد هستند. برای ورود کالاهای مورد نیاز خانواده خود به تعداد، مقدار و ارزش تعیین شده.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن کشاورزی خراسان رضوی
(ISO9001)

- ۳-۴- پیله وران برای ورود کالاهای قابل ورود مورد نیاز استان خود و استانهای همجوار در صورت اخذ کارت پیله وری و مجوز ورود از اداره بازرگانی شهر یا استان مربوط.
- ۴-۴- کارگران ایرانی شاغل در خارج از کشور در صورت داشتن کارنامه شغلی از وزارت کار و امور اجتماعی طبق فهرست مربوط و به تعداد، مقدار و ارزش تعیین شده.
- ۴-۵- کالاهایی که ورود و صدور آنها به تشخیص گمرک برای فروش نمی باشد.

۵- اختلاف متقاضیان با اتاق بازرگانی و صنایع و معادن یا اتاق تعاون:

در صورتی که بین متقاضیان کارت بازرگانی و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن یا اتاق تعاون اختلاف پیدا شود، هر یک از طرفین می توانند موضوع اختلاف را با ذکر دلایل خود جهت اتخاذ تصمیم نهایی به وزارت بازرگانی منعکس نمایند.

۶- در صورتی که بعد از صدور کارت برای وزارت بازرگانی مشخص شود که دارنده کارت فاقد یک یا چند شرط از شرایط مذکور گردیده است، وزارت مذکور می تواند رأساً نسبت به ابطال کارت اقدام نموده و موضوع را به اطلاع اتاق بازرگانی و صنایع و معادن یا اتاق تعاون حسب مورد برساند، لکن در صورتی که این امر برای اتاق بازرگانی و صنایع و معادن یا اتاق تعاون مشخص گردد، باید موضوع را جهت ابطال به وزارت بازرگانی منعکس نمایند.

ماده ۱۱ - کالاهایی که سود بازرگانی آنها به موجب جدول پیوست این آیین نامه یا تصویب نامه های خاصی از طرف دولت در جهت افزایش تغییر می یابد و کالاهایی که ممنوع اعلام می شود و همچنین کالاهایی که شرط ورود آنها در جهت محدودیت تغییر می کند، در صورت انطباق با یکی از شرایط ذیل و با رعایت مقررات قبل از ممنوعیت توسط دولت یا تغییر شرط ورود و یا افزایش سود بازرگانی قابل ترخیص خواهد بود:

- ۱- قبل از ممنوع شدن یا تغییر شرط ورود و یا افزایش سود بازرگانی ثبت سفارش در وزارت بازرگانی انجام شده باشد و کالا در گمرک موجود بوده و در دفاتر گمرک به ثبت رسیده باشد.
- ۲- برای کالا قبل از ممنوعیت توسط دولت یا تغییر شرط ورود و یا افزایش سود بازرگانی، اعتبار اسنادی گشایش شده و بارنامه حمل قبل از انقضای مهلت اولیه اعتبار صادر گردد. اعتباراتی که پس از تغییر شرط ورود و یا افزایش سود بازرگانی تمدید می شود، مشمول این بند نخواهد گردید.
- ۳- برای کالا قبل از ممنوعیت توسط دولت یا تغییر شرط ورود یا افزایش سود بازرگانی از طریق بروات اسنادی پس از تأیید ثبت سفارش توسط بانک مجاز ثبت سفارش گردیده و بارنامه حمل قبل از انقضای مدت اعتبار ثبت سفارش شده باشد و ظرف مهلت های ذیل بند (۴) این ماده به گشور وارد گردد.
- ۴- در مورد کالاهای بدون انتقال ارز (بدون تعهد سیستم بانکی برای پرداخت وجه) که ثبت سفارش در وزارت بازرگانی قبل از ممنوعیت یا تغییر شرط ورود و یا افزایش سود بازرگانی انجام شده باشد و اولین

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

بارنامه حمل قبل از ممنوعیت یا تغییر شرط ورود و یا افزایش سود بازرگانی صادر و ظرف مهلت های زیر به کشور وارد گردد:

الف- در صورت حمل از طریق هوایی حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ صدور اولین بارنامه حمل.

ب- در صورت حمل از طریق دریا، زمین یا بطور مرکب از طریق دریا و زمین از تاریخ صدور اولین بارنامه حمل به شرح زیر مهلت خواهد داشت :

۱- در مورد کالاهایی که از کشورهای حوزه خلیج فارس و همجوار خریداری و حمل می گردد ۲۰ روز .

۲- در مورد سایر کشورها از طریق زمین ۴۰ روز ، دریایی یا دریایی و زمینی ۵۵ روز.

۵- در مورد کالاهای به صورت واردات در مقابل صادرات که خارج از سیستم بانکی وارد می شوند، ثبت سفارش در وزارت بازرگانی قبل از ممنوعیت یا تغییر شرط ورود و یا افزایش سود بازرگانی انجام شده و صادرات قبل از ثبت سفارش صورت گرفته باشد ، در صورتی که اولین بارنامه حمل قبل از ممنوعیت یا تغییر شرط ورود و یا افزایش سود بازرگانی صادر و ظرف مهلت مندرج در ذیل بند (۴) این ماده به کشور وارد گردد.
تبصره ۱- موارد استثناء جز در رابطه با تغییر سود بازرگانی با موافقت کمیسیون موضوع ماده یک قابل انجام خواهد بود.

تبصره ۲- چنانچه سود بازرگانی در جهت کاهش باشد، سود بازرگانی کمتر ملاک محاسبه خواهد بود.

تبصره ۳- کالاهای وارد شده توسط شرکت های تعاونی مرزنشینان و یا پيله وران که میزان سهمیه ارزی آنها به صورت سالانه توسط وزارت بازرگانی تعیین و ابلاغ می گردد در سقف سهمیه مقرر چنانچه بارنامه حمل قبل از ممنوعیت و یا محدودیت و یا افزایش سود بازرگانی صادر و مهلت های مندرج در بندهای "الف" و "ب" فوق الذکر به گمرک وارد شود، مشمول ممنوعیت و یا محدودیت و یا افزایش سود بازرگانی نخواهد بود.

تبصره ۴- کالاهایی که قبل از انتشار این تصویب نامه در روزنامه رسمی ، اعتبار اسنادی آن ها گشایش یافته یا در گمرکات موجود یا اولین بارنامه آن ها صادر شده و واجد شرایط ماده (۱۱) تصویب نامه شماره ۳۷۵۰۲/ت ۲۷۴۸۴ ه مورخ ۱۳۸۱/۸/۱۹ بوده اند، همچنان طبق تصویب نامه مذکور مورد اقدام قرار خواهند گرفت.

ماده ۱۲- حمل کالاهای صادراتی کشور با وسایل نقلیه خارجی مجاز است و نیاز به کسب مجوز شورای عالی هماهنگی ترابری کشور ندارد.

تبصره - وزارت راه و ترابری (شورای عالی هماهنگی ترابری کشور) با استفاده از روش های اقتصادی مشوق هایی برای حمل کالاهای صادراتی با وسایل نقلیه ایرانی پیش بینی نماید.

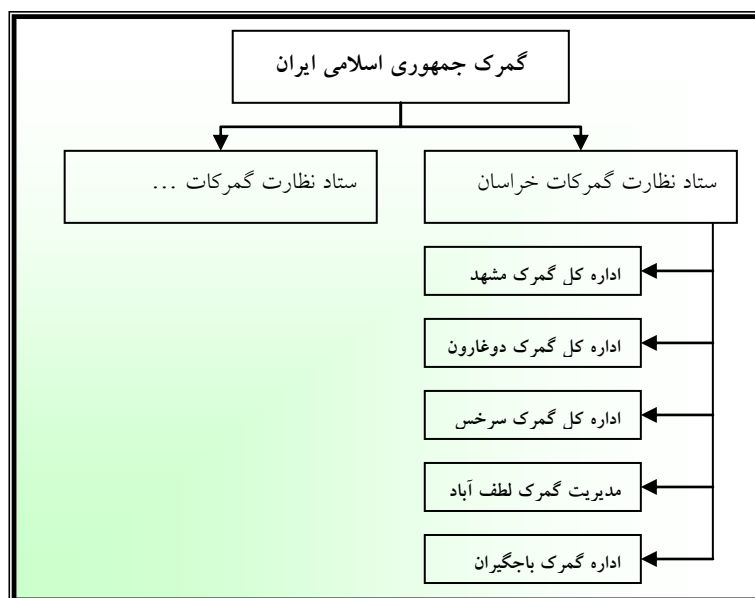
بخش سوم

گمرک و ترخیص کالا

ساختار سازمانی گمرک

همانگونه که در شکل ۲ نیز نشان داده شده است ، گمرک جمهوری اسلامی ایران از چندین حوزه نظارت (به عنوان ستاد های استانی) همانند حوزه نظارت گمرکات استان خراسان رضوی ، حوزه نظارت گمرکات استان آذربایجان شرقی و ... تشکیل شده است. هر یک از حوزه های نظارت دارای چندین اداره کل ، مدیریت و یا اداره گمرک می باشند. به عنوان مثال حوزه نظارت گمرکات استان خراسان رضوی دارای سه اداره کل مشهد ، سرخس و دوغارون ، یک مدیریت گمرک لطف آباد و یک اداره گمرک باجگیران می باشد.

شکل ۲ : ساختار سازمانی گمرک جمهوری اسلامی ایران

وظایف گمرک

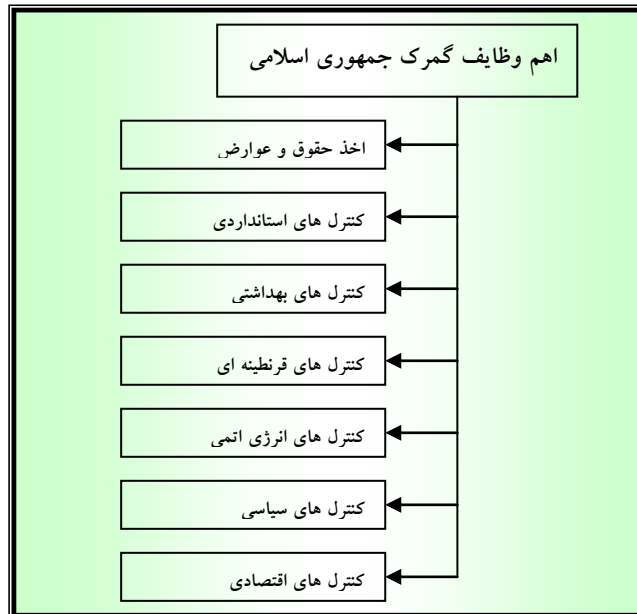
گمرک دارای وظایف مهم و چندگانه ای می باشد که یکی از مهمترین این وظایف ، وصول عواید دولت است. کلیه عواید دولتی دریافت شده از سوی گمرک به عنوان مالیات غیر مستقیم تلقی شده و حقوق ورودی نام دارد.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن کشاورزی خراسان رضوی
(ISO9001)

سایر وظایف گمرک عبارت است از کنترل های نظارتی این سازمان بر اخذ مجوزهایی همانند استاندارد ، بهداشت ، قرنطینه و ... کلیه این کنترل های نظارتی به هنگام واردات و یا صادرات با توجه به دستور العمل و قوانین موجود باید رعایت شود.

شکل ۳: مهمترین وظایف گمرک جمهوری اسلامی ایران

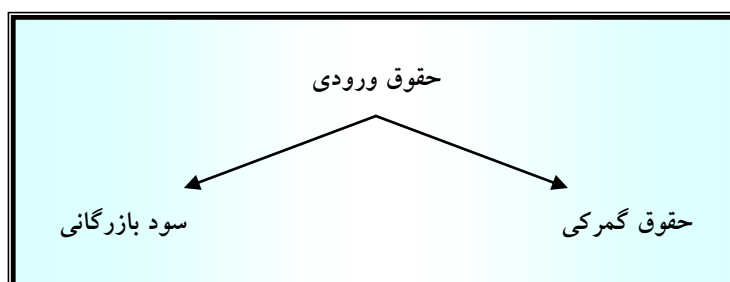
حقوق ورودی :

همانگونه که در شکل ۴ نیز نشان داده شده است ، حقوق ورودی از دو جزء حقوق گمرکی و سود بازرگانی تشکیل شده است.

حقوق گمرکی : حقوق گمرکی در خصوص کالاهای وارداتی موضوع بند (الف) ماده (۲) قانون امور گمرکی مصوب سال ۱۳۵۰ به میزان مذکور در جدول تعرفه گمرکی ضمیمه این قانون که بر اساس نظام هماهنگ شده توصیف و کد گذاری کالا تنظیم شده است ، تعیین می گردد. (در حال حاضر ۴٪ می باشد)

سود بازرگانی : سود بازرگانی بر اساس قانون تجارت خارجی به موجب تصویب نامه هیئت وزیران تعیین می شود و برای کالاهای مختلف ، متفاوت است.

هزینه گمرکی : وجهی است که میزان و شرایط آن با تصویب هیئت وزیران برای تخلیه و باربری و ... تعیین و اخذ می شود.

شکل ۴: حقوق ورودی و اجزاء تشکیل دهنده آن

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

اظهاری نامه :

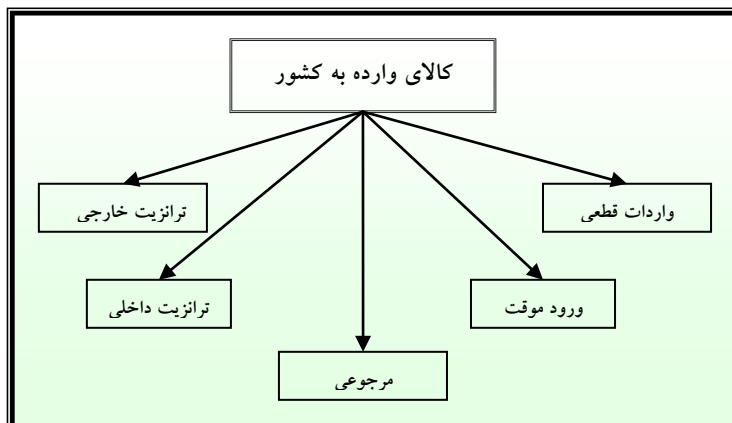
ذکر اوصاف و مشخصات کامل کالا به طوریکه آن کالا را بتوان از کالاهای دیگر متمایز کرد. اظهارنامه برگه است مخصوص که از سوی گمرک به منظور ثبت این اطلاعات تهیه شده است.

اظهاری نامه در قانون جدید : عبارت است از بیانیه ای که بر اساس آن اظهارکننده رویه گمرکی مورد نظر خود در

خصوص کالا را مشخص و اطلاعات مورد نیاز برای اجرای مقررات گمرکی را ارائه می دهد. در مورد اظهارنامه الکترونیکی صاحب کالا یا نماینده قانونی وی به استناد گواهی دیجیتالی تایید شده از مراکز سپافن (CA) نیز می تواند به عنوان صاحب کالا یا نماینده قانونی اظهارکننده شناخته شود.

کالاهای وارده به کشور :

کالاهای وارده به کشور برابر ماده ۱۹ قانون امور گمرکی به ۵ دسته تقسیم می شوند (شکل ۵)

شکل ۵ : کالاهای وارده به کشور

ارزیابی کالا در گمرکات

به استناد ماده ۱۰۷ آئین نامه اجرایی قانون امور گمرکی مشاهده مستقیم و رویت فیزیکی کالا می باشد. کالا باید آکبند باشد. همچنین از لحاظ تعداد ، وزن ، تعرفه ، ارزش و نوع کالا با آنچه که در اظهارنامه قید شده است همخوانی داشته باشد. از سوی دیگر در این مرحله انطباق با دستور العمل ها و قوانین نیز صورت می پذیرد. البته باید به این نکته توجه داشت که در ارزیابی کالا کلیه بسته ها مورد بازرسی و بررسی قرار نمی گیرد و بسته به این کار صورت می پذیرد. چنانچه اختلافی حادث شود کلیه کالا مورد بررسی قرار می گیرد.

مجازات هایی رایج در گمرک عبارتند از :

الف) قاچاق امور گمرکی که در مباحث قبل به تفصیل بیان شد.

ب) جریمه انتظامی :

این جریمه به تشخیص رئیس دستگاه معادل ۱۰ الی ۱۰۰ درصد ما به التفاوت می باشد.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

شرایط صدور کارت بازرگانی

کارت بازرگانی توسط شعب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در تهران و شهرستان ها به نام متقاضیانی که واجد شرایط زیر باشند برای مدت یک تا پنج سال حسب درخواست متقاضی صادر می گردد که در صورت تایید توسط وزارت بازرگانی معتبر خواهد بود :

الف) اشخاص حقیقی :

- داشتن حداقل سن ۲۱ سال تمام. (۱)
- داشتن برگ پایان خدمت نظام وظیفه یا برگ معافیت برای آقایان. (۲)
- داشتن سه سال سابقه فعالیت تجاری یا تولیدی به تایید دو نفر از دارندگان کارت بازرگانی یا ارائه مدرک دانشگاهی یا داشتن مجوز تولید از وزارتخانه های تولیدی. (۳)
- داشتن محل کسب متناسب با رشته فعالیت اعن از ملکی یا استیجاری. (۴)
- داشتن دفاتر قانونی و ارائه اظهارنامه ثبتی. (۵)
- داشتن حساب جاری در یکی از شعب بانک های داخلی. (۶)
- عدم اشتغال تمام وقت و همچنین رابطه استخدامی با وزارتخانه ها و سازمان های دولتی و قوای سه گانه. (۷)

• عدم ورشکستگی به تقصیر و تقلب. (۸)

• نداشتن محکومیت موثر کیفری. (۹)

ب) اشخاص حقیقی غیر ایرانی :

- داشتن کلیه شرایط مقرر برای اشخاص ایرانی باستثنای برگ پایان خدمت وظیفه یا برگ معافیت. (۱۰)
- داشتن پروانه کار و اقامت معتبر. (۱۱)
- عمل متقابل کشور متبوع آنها در مقابل ایرانیان مقیم آن کشور. (۱۲)

ج) اشخاص حقوقی

- مدیران عامل و رییسان هیات مدیره شرکت باید دارای شرایط مقرر در بندهای (۱) و (۲) و (۷) و (۸) و (۹) و (۱۱) و (۱۲) باشند.
- مدیران شرکت های تعاونی و شرکت های دولتی و شرکت های موضوع قانون حفاظت صنایع ، مشمول محدودیت بند (۷) نخواهند بود.
- مدیران شرکت های دولتی ، شرکت های متعلق به نهادهای انقلابی و شرکت های موضوع قانون حفاظت صنایع که حکم آنان توسط سازمان دولتی یا نهاد ذی ربط صادر شده باشد ، از ارائه گواهی موضوع بند (۹) معاف خواهند بود.
- شرکت ها باید واجد شرایط مقرر در بند های (۴) و (۵) و (۶) و (۸) باشند.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

انواع کارت بازرگانی :

الف) کارت بازرگانی اشخاص حقیقی و حقوقی : این کارت توسط اتاق بازرگانی صنایع و معادن استان ها صادر و توسط ادارات بازرگانی به تایید می رسد. دارای جلد قهوه ای رنگ بوده و مدت اعتبار آن بر اساس دستورالعمل های صادره اتاق بازرگانی متفاوت می باشد.

ب) کارت بازرگانی تعاونی ها : توسط اتاق تعاون استان ها صادر و توسط ادارات بازرگانی تایید می شود و دارای جلد سبز رنگ می باشد.

ج) کارت عضویت در اتاق بازرگانی : توسط اتاق بازرگانی صنایع و معادن استان ها صادر می شود و نیازی به تایید ادارات بازرگانی ندارد. این کارت ها دارای جلد آبی رنگ بوده و مختص حمل و نقل های بین المللی می باشد.^{۲۱}

د) کارت حق العمل کاری : این کارت توسط گمرک برای افرادی که در آزمون تخصصی شرکت و در آن موفق شوند، صادر می شود.^{۲۲} از موارد متقاضیان اینگونه کارت ها نداشتن مشاغل دولتی و ... که به تفصیل در موارد ۳۸۱ و ۳۸۲ آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی آمده است ، می باشد.

مدارک مورد نیاز اظهارنامه :

۱. کارت بازرگانی : با اجرای سیستم کدینگ با ارائه اصل کارت بازرگانی در یکی از گمرکات ، نیازی به ارائه آن در سایر گمرکات نمی باشد.
۲. وکالتنامه : چنانچه صاحب کالا نتواند شخصا به منظور ترخیص کالا در گمرک حضور یابد می تواند به شخص دیگری (حق العمل کار یا کارمند خود) این وظیفه را محول نماید.
۳. تعهد نامه ماده ۳۸۲ : جهت کارمندان بازرگان می باشد و در آن صاحب کالا تعهد می نماید که در صورت وارد آمدن هر گونه خسارت به گمرک آن را جبران نماید.
۴. پروفرم : معمولا به وسیله نامه الکترونیکی ، فکس و ... از سوی فروشنده به خریدار ارسال می گردد.
۵. قبض انبار : سند و رسید تحویل کالا در گمرک است که بایستی صاحب کالا از شرکت حمل کننده (که قبلا ایشان از گمرک دریافت نموده است) اخذ نماید.
۶. ثبت سفارش : مجوز ورود کالا است که توسط ادارات بازرگانی استان ها بر اساس پروفرما صادر می شود.
۷. فاکتور : توسط فروشنده به همراه سایر مدارک ارسال می گردد. در فاکتور نام فروشنده ، نام خریدار ، نام کالا ، ارزش ، شرایط خرید و تحویل و ... درج می گردد.
۸. لیست عدل بندی کالا : در صورتی که کالا یکنواخت باشد نیازی به این لیست نمی باشد اما در صورتی که کالا بیش از یک قلم باشد ارائه آن از سوی صاحب کالا الزامی است.
۹. گواهی مبداء : گواهی ساخت کالا را گویند که در آن کشور مبداء توسط اتاق بازرگانی صادر می گردد.
۱۰. اخذ مجوز های مورد نیاز همانند قرنطینه ، دامپزشکی ، انرژی اتمی و ...

1 - لازم به ذکر است که دارندگان این کارت ها نمی توانند به انجام امور بازرگانی بپردازند.

2 - این افراد باید پس از موفقیت در آزمون ، دارای کارت بازرگانی را نیز اخذ نمایند. این افراد به تنهایی قادر به انجام صادرات و واردات به نام خود هستند.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

مواردی که قادر به تجارت خارجی هستند لیکن نیاز به کارت بازرگانی ندارند عبارتند از :

- ◀ تعاونی مرزنشینان : بر اساس سهمیه سالانه قادر به صادرات و واردات اقلام خوراکی و غیر خوراکی مطابق قانون ساماندهی مبادلات مرزی و ماده ۱۷ آیین نامه اجرایی مقررات صادرات و واردات هستند. اعضاء ایم تعاونی ها به تنهایی قادر به صادرات و واردات کالا نبوده و حتما باید تعاونی باشند.
- ◀ پیله وران یا بازارچه : بر اساس ماده ۲۰ آیین نامه اجرایی قانون مقررات واردات و صادرات و در حد سقف مشخص شده به انجام بر اساس دستور العمل های خاص اقدام به واردات کالاهای مجاز و مجاز مشروط^{۲۳}
- ◀ و ملوانان
- ◀ کارگران شاغل در خارج از کشور
- ◀ دستگاه های دولتی که دارای ردیف بودجه می باشند.

انواع کالاهای وارده و صادره :

انواع کالاهای وارده و صادره به سه دسته تقسیم می شوند

۱. کالاهای مجاز

۲. کالاهای مجاز مشروط

۳. کالاهای ممنوع ورود

کالاهای مجاز : کالاهایی که ورود و صدور آنها نیازمند اخذ هیچگونه مجوزی نمی باشد.

کالاهای مجاز مشروط : کالاهایی که ورود و صدور آنها نیازمند اخذ مجوز از یک یا چند وزارت خانه می باشند.

کالاهای ممنوع ورود : کالاهایی که ورود و صدور آنها به واسطه شرع مقدس اسلام و قوانین دولتی منع شده است.

ارزش گذاری کالای صادراتی :

ماده ۳۳ مقررات صادرات و واردات :

وزارت بازرگانی (کمیته دائمی نرخ گذاری کالاهای صادراتی) موظف است قیمت کالاهای صادراتی و تغییرات آن

را بر اساس حدود قیمت فروش آنها در بازارهای بین المللی تعیین و به گمرک ایران اعلام نماید. این قیمت ها برای

استفاده آماری گمرک و تعیین میزان تعهد ارزی صادر کنندگان در هنگام خروج کالا است.

ارزش گذاری کالای وارداتی :

لازم بذکر است که ارزش کالاهای وارداتی به عهده گمرک ایران گذاشته شده است که به استناد مواد ۱۰ و ۱۱

قانون امور گمرکی و ۱۲۱ آئین نامه اجرایی آن با توجه به سوابق بررسی های انجام گرفته صورت می پذیرد.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

برگزاری نمایشگاه :

ماده ۳۵ مقررات صادرات و واردات :

برگزاری نمایشگاه های بین المللی داخلی و خارجی و ورود و خروج کالاهای نمایشگاهی :

الف) برگزاری نمایشگاه در داخل و خارج از کشور :

برگزاری نمایشگاه به نام جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور و همچنین برگزاری نمایشگاه بین المللی در داخل کشور به منظور معرفی و عرضه محصولات و فرآورده های ایرانی و خارجی منوط به کسب مجوز از وزارت بازرگانی و برگزاری نمایشگاه نظامی منوط به کسب مجوز از وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح است.
ب) ورود کالاهای نمایشگاهی :

۱- ورود موقت کلیه کالاهای نمایشگاهی شرکت کنندگان در نمایشگاه های بین المللی داخلی با تایید وزارت بازرگانی و با رعایت قوانین و مقررات مربوط مجاز است. تعهد سفارتخانه های ذی ربط به جای سپرده نقدی قابل قبول می باشد.

۲- وزارت بازرگانی می تواند برای هر یک از کالاهای به نمایش گذاشته شده در نمایشگاه بین المللی بازرگانی تهران و کلیه نمایشگاه های بین المللی اعم از بازرگانی و تخصصی که توسط یا با مجوز وزارت مربوط در داخل کشور برگزار می گردد به تعداد محدود و معین اجازه ترخیص صادر نماید.
ج) خروج کالاهای نمایشگاهی :

کالاهایی که با مجوز وزارت بازرگانی به میزان متعارف و به منظور عرضه در نمایشگاه های خارجی ، به خارج از کشور ارسال می گردد بدون مطالبه کارت بازرگانی و مجوز صدور و بدون سپردن پیمان ارزی و با رعایت سایر مقررات ، قابل خروج از کشور می باشند.

صدور کتب ، نشریات ، فیلم ، نوار ، تابلو نقاشی و سایر آثار فرهنگی و هنری :

ماده ۳۶ مقررات صادرات و واردات :

صدور کتب و نشریات ، فیلم و نوار که نشر و پخش آنها در کشور ممنوع نیست ، مجاز است. صدور تابلو نقاشی و سایر آثار فرهنگی با مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجاز می باشد.

صدور کالا از طریق پست :

ماده ۳۷ مقررات صادرات و واردات :

ارسال کالا از طریق پست با حفظ جنبه غیر تجاری باستثنای کالاهایی که شرعا و قانونا ممنوع الصدور هستند بدون مطالبه کارت بازرگانی و مجوز صدور به هر میزان از لحاظ قیمت با رعایت سایر مقررات مجاز است. چنانچه

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن کشاورزی خراسان رضوی
(ISO9001)

خروج برخی کالاها از این طریق به صورت یک جریان تجاری در آید وزارت بازرگانی می تواند فهرست کالاهای مذکور را برای جلوگیری از خروج آنها به گمرک اعلام نماید.

تبصره: سقف میزان کالای خارجی قابل ارسال از طریق پست حد اکثر ۸۰ دلار برای هر نفر خواهد بود.

واردات قطعی کالا به صورت بدون انتقال ارز:

ماده ۳۸ مقررات صادرات و واردات:

- ۱ - قطعات یدکی ابزار برشی، قالب نو یا مستعمل و نمونه کالا (برای تحیق و کپی برداری) برای واحدهای تولیدی، آموزشی یا تحقیقاتی همچنین نمونه دارو (فراورده های دارویی، مواد اولیه و مواد جانبی) و مواد مورد نیاز برای بسته بندی آن، تجهیزات و ملزومات پزشکی، آزمایشگاهی و بهداشتی، شیر و غذای کودک، کتب و نشریات و تجهیزات آزمایشگاهی و ملزومات تحقیقات علمی برای دانشگاه های علوم پزشکی در صورتی که جنبه تجاری نداشته باشد، راسا به نام واحد تولیدی یا موسسه آموزشی یا تحقیقاتی یا درمانی مربوط قابل ورود و ترخیص است.
- ۲ - در صورت کسر تخلیه، ضایعات کالای وارداتی و مغایرت کالای وارداتی با کالای سفارش شده که فروشنده خارجی ملزم به ارسال کالای مجانی برای جبران خسارت می گردد، کالای ارسالی با تشخیص گمرک ایران و موافقت وزارت بازرگانی قابل ورود و ترخیص است.
تبصره ۱: کسری محتویات محموله های (C.K.D.) کارخانجات مونتاژ که پس از ترخیص کالا از گمرک معلوم می گردد، تنها با تشخیص وزارتخانه تولیدی ذی ربط و موافقت وزارت بازرگانی قابل ترخیص خواهد بود.
تبصره ۲: اقلام وارداتی مورد نیاز واحدهای تولیدی که پس از ترخیص از گمرک مشخص شود فاقد کیفیت مورد سفارش بوده، با تایید وزارتخانه تولیدی ذی ربط و تایید وزارت بازرگانی قابل ترخیص است.
- ۳ - در مواردی که خریدار موفق به اخذ تخفیف از فروشنده شود با مشخص نمودن ارتباط مورد با واردات قبلی خود، واردات و ترخیص کالای ارسالی بابت تخفیف با تشخیص گمرک ایران و موافقت وزارت بازرگانی بلامانع است.
- ۴ - کاتالوگ، بروشور، تقویم، کتابچه، CD، دیسکت، نوار و میکرو فیلم حاوی مشخصات فنی و تجاری کالا، اسناد مربوط به حمل کالا، نقشه های فنی و نمونه های فاقد بهای ذاتی (نظیر تابلو منسوجات و غیره) بدون پرداخت سود بازرگانی و بدون کسب مجوزهای مقرر در جدول ضمیمه این آیین نامه قابل ترخیص می باشد.
- ۵ - کالاهای مورد نیاز پیمانکاران و مشاوران، با تشخیص و موافقت سازمان دولتی ذی ربط و موافقت وزارت بازرگانی قابل ورود و ترخیص است.
- ۶ - ورود و ترخیص موقت یا قطعی کتب و نشریات، CD، دیسکت، نوار و میکرو فیلم حاوی مطالب علمی و فرهنگی و سایر محصولات صنعت چاپ، تکثیر و کپی برداری در زمینه های علمی و فنی مشروط بر آنکه از نوع ممنوع شرعی یا قانونی نباشد، با موافقت وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

- و آموزش پزشکی حسب مورد و در سایر زمینه ها با موافقت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بدون ارایه هیچگونه مجوز دیگری قابل انجام است.
- ۷- اجزاء، قطعات، تجهیزات و لوازم مورد نیاز خط تولید واحدهای داخلی که بر اساس قرارداد فروش از طرف فروشندگان خارجی به صورت رایگان به نام واحد تولیدی ارسال می گردد، به تشخیص وزارتخانه تولیدی ذی ربط و موافقت وزارت بازرگانی قابل ترخیص خواهد بود.
- ۸- اجزاء، قطعات و لوازم مورد نیاز برای تعمیر و نگهداری و خدمات پس از فروش دستگاههای خارجی موجود در داخل کشور توسط نمایندگی های مجاز، با کسب مجوزهای لازم قابل ترخیص می باشد.
- ۹- ورود و ترخیص هر گونه کالای مجاز اعلام شده توسط وزارت بازرگانی به صورت بدون انتقال ارز و با انجام ثبت سفارش و پرداخت حق ثبت سفارش و سایر حقوق قانونی قبل از ترخیص کالا و بدون ارائه هر گونه مجوز دیگری مجاز است.

چگونگی و شرایط ورود کالای مستعمل :

ماده ۴۲ مقررات صادرات و واردات :

- ۱- ورود خودروهای مستعمل از جمله راه سازی در چارچوب قانون مربوطه و آیین نامه های اجرایی آن امکان پذیر می باشد.
- ۲- ورود تجهیزات ، دستگاه ها و ماشین آلات مستعمل برای خط تولید با رعایت مقررات مربوط منوط به تایید وزارتخانه تولیدی ذی ربط می باشد.
- ۳- در سایر موارد کالاهای مستعمل با رعایت مقررات مربوط منوط به موافقت کمیسیون موضوع ماده یک این آیین نامه است.

قواعد عمومی برای تفسیر سیستم هماهنگ شده

طبقه بندی کالاها در نمانکلاتور طبق اصول ذیل انجام می گیرد :

۱. عناوین قسمت ها و فصلها و بخشها دارای ارزشی جز شناساندن و تسهیل امر مراجعه نمی باشند. زیرا طبقه بندی در متن شماره ها و یادداشتهای مقدماتی قسمتها و فصلها و در قواعد زیر تا آنجایی که این قواعد با مندرجات شماره ها و یادداشتهای مغایرت نداشته باشند قانونا تعیین گردیده است.
۲. الف- هر اشاره ای به یک شی در شماره ای معین شامل این شی می شود و لو بحالت غیر کامل یا تمام نشده به شرط اینکه به همان صورت مشخصات اساسی شی کامل یا تمام شده را داشته باشد. همچنین شامل شی کامل یا تمام شده یا اشیایی که طبق مقررات پیش گفته باید کامل یا تمام شده تلقی شوند وقتی که به صورت پیاده شده یا سوار نشده عرضه می گردند می شود.
- ب- هر ذکری از یک ماده که در هر شماره معین شده است مربوط به این ماده می باشد خواه به حالت خاص یا مخلوط و یا حتی با اشتراک با مواد دیگر. همچنین هر ذکری که از مصنوعات ساخته شده از یک ماده

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

معین شده است مربوط به آن مصنوعات است که تماما یا جزا از این ماده تشکیل شده باشد. طبقه بندی این محصولات مخلوط یا اشیاء مرکب (Composite) طبق اصول بیان شده در قاعده ۳ بعمل می آید.

۳. در مواردی که خواه در اجرای مقررات قاعده ۲ ب یا به هر صورت دیگر کالایی قابل طبقه بندی در دو یا چند شماره بنظر برسد، طبقه بندی آن به نحو زیر انجام می گیرد:

الف- شماره ای که کالا را به صورت مشخص تری توصیف کند بر شماره هایی که صورت عمومی تری را بیان می کند مرجح خواهد بود. با این حال وقتی که دو یا چند شماره هر کدام تنها به یک قسمت از مواد متشکله یک محصول مخلوط یا یک شی مرکب یا فقط به آن قسمت از اشیاء در مورد کالاهایی که به صورت مجموعه برای خرده فروشی آماده و عرضه می شوند مربوط می شود، این شماره ها را باید همچنین با در نظر گرفتن این محصول یا این شی به عنوان مشخص تر تلقی کرد حتی اگر یکی از شماره ها از طرف دیگر توصیف دقیق تر یا کاملتر از آن کرده باشد.

ب- طبقه بندی محصولات مخلوط، مصنوعاتی که از مواد مختلف تشکیل شده و یا از به هم متصل کردن اشیاء گوناگون بدست آمده باشد و کالاهایی که به صورت مجموعه برای خرده فروشی آماده و عرضه شده اند ولی طبقه بندی آنها را با اجرای قاعده ۳ الف نتوان تعیین کرد طبقه بندی با توجه به ماده یا شی که صفت و خاصیت اساسی خود را به آن محصول می دهد بعمل می آید، به شرط اینکه تشخیص این امر میسر باشد.

ج- در مواردی که با قواعد ۳ الف و ۳ ب نتوان طبقه بندی کالایی را تعیین کرد آن کالا در شماره ای که از لحاظ ترتیب عددی در آخر قرار گرفته بین آنهايي که قابل اعتبار تشخیص داده شده است طبقه بندی می گردد.

۴. کالاهایی را که نتوان طبق قاعد مذکور در فوق طبقه بندی کرد در شماره مربوط به کالایی که بیشتر به آن شبیه است طبقه بندی می شود.

۵. علاوه بر مقررات پیش گفته، قواعد زیر در مورد کالاهای آتی الذکر اجرا می گردد:

الف- جلد دوربین عکاسی، آلات موسیقی، اسلحه، آلات رسامی، جعبه ها و محفظه های مشابه که بخصوص برای جای دادن یک شی معین یا یک مجموعه ساخته شده و قابلیت این را دارند که برای استعمال طولانی مورد استفاده قرار گیرند و با اشیایی که برای آنها در نظر گرفته شده عرضه می شوند با این اشیاء طبقه بندی می شوند در صورتی که از نوعی باشند که معمولا با آنها فروخته می شوند. با این حال این قواعد در مورد محفظه هایی که خاصیت اساسی خود را به مجموعه می بخشند قابل اجرا نمی باشد.

ب- با رعایت مقررات قاعده ۵ الف مذکور در فوق، ظروف محتوی کالاها چنانچه از نوعی باشند که معمولا برای این قبیل کالاها مصرف می شوند همراه با آنها طبقه بندی می شوند با این حال وقتی که ظروف قابلیت این را داشته باشند که بطور مطلوب و بصورتی مکرر مورد استفاده قرار گیرند این قاعده لازم الرعایه نمی باشد.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

۶. طبقه بندی کالاها در شماره های فرعی یک شماره در متن این شماره های فرعی و یادداشتهای شماره های فرعی و همچنین با انجام تغییرات لازم در قواعد فوق و با آگاهی به اینکه فقط شماره های فرعی همسطح ممکن است مورد مقایسه قرار گیرند قانونا تعیین گردیده است. از لحاظ این قاعده ، یادداشتهای قسمتها و فصلها نیز جز در مواردی که مقررات مخالفی باشد قابل اجرا است.

بخش چهارم

اتاق شناسی

روند تغییرات اساسی در جهان آینده:

حرکت از جامعه صنعتی بسوی جامعه اطلاعاتی
از تکنولوژی نیروافزا به تکنولوژی دانش افزا
از اقتصاد ملی و سنتی بسوی اقتصاد جهانی دانش محور
تغییر نگرش از کوتاه مدت به بلندمدت (Vision)
از تمرکز به عدم تمرکز
از سازمانهای سنتی به سازمانهای مجازی
از کار فردی به کار گروهی و مشارکتی
از ساختار سلسله مراتبی به نظام شبکه ای
از یک انتخابی به چند انتخابی
از کار فیزیکی به کار فکری
از شهرهای سنتی به شهرهای الکترونیکی
از دولت سنتی به دولت الکترونیکی

این روزها موفق شدن از طریق محصول جدید چرا تا این حد دشوار است؟
محصولی متنوع نظیر غلات را در نظر بگیرید. غله ده ها نوع اصلی و فرعی دارد که هر کدام بازار هدف بسیار خاص خود را دارد. مشتریان این محصول متنوع کسانی هستند نظیر:
آنهايي که مراقب وزن خود هستند
آنهايي که به دليل ناراحتي هاي گوارش و جهاز هاضمه نياز به فيبر دارند.
آنهايي که غلات داراي شکلي خاص را ترجیح می دهند
آیا می توان گونه ای از غلات را یافت که در میان محصولات ارابه شده وجود نداشته باشد.

در گروه محصولات بر پایه شیر، میتوانید انواع گوناگون ماست را در حال رقابت با یکدیگر ببینید. ماست ساده، ماست وانیلی، ماست میوه ای، سبزی دار، کم چرب و ...
براستی نوع دیگری از ماست را می توان تولید و عرضه کرد؟
در کسب و کار کنونی از هر ده هزارمورد اقلام پیشبرد فروش ، یک مورد ، پاسخی بیش از ۵ درصد را دریافت می کند. این در حالی است که چند سال پیش ، ۵ درصد حداقل میزانی بود که می توانستید از هر عنصر فروش توقع داشته باشید. بازاریابی در قرن بیست و یکم ، مشابه دهه های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ نیست. اکنون برای تامین هر نیازی ، محصولی وجود دارد. خواسته ها و نیاز های مشتریان ، بیش از حد برآورده شده است.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

تمامی شرکت ها به روش جدیدی از تفکر درباره ایجاد و خلق محصولات هدفمند برای بازارهای خود نیاز دارند. ما به نقطه عطفی رسیده ایم که در آن ، بازاریابی به چارچوبی جدید برای خلق ایده ها نیاز دارد. دستیابی به موفقیت در قرن بیست و یکم کاری دشوار است.

دلایل اصلی این دشواری عبارتند از:

تمرکز شدید توزیع در کالاهای مصرفی بسته بندی شده

کاهش تعداد رقبا و افزایش شدید تعداد مارکها

کوتاه شدن دوره عمر محصول

جایگزینی ، ارزان تر از تعمیر

تحول در بازارها از طریق فن آوری دیجیتال

افزایش تعداد مارکهای تجاری ثبت شده و حق امتیازها

افزایش تنوع محصولی خاص و مشخص

تجزیه و بخش بندی بیش از حد بازارها

اشباع تبلیغات تجاری و پیچیده تر شدن عرضه محصولات جدید به دلیل تعدد رسانه

کاهش توانایی و ظرفیت کسب فضایی در ذهن مصرف کنندگان

بازاریابی

بازاریابی به معنی کار با بازارها است برای فراهم نمودن مبادلات با هدف تأمین خواسته ها و نیازهای انسان. فعالیت هایی نظیر تولید کالا، تحقیق، ارتباط، توزیع، قیمت گذاری و خدمات از جمله فعالیت های اساسی بازاریابی هستند.

بازار فروشنده، بازاری است که در آن فروشندگان دارای قدرت بیشتری هستند.

در بازار خریدار، خریداران دارای قدرت بیشتری هستند.

مدیریت بازاریابی

مدیریت بازاریابی به عنوان تجزیه و تحلیل، برنامه ریزی، اجرا و کنترل برنامه هایی تعریف می شود که برای نیل به اهداف سازمانی تهیه می گردند.

مدیران بازاریابی عبارتند از:

مدیران فروش

فروشنندگان

مدیران تبلیغات

کارکنان تبلیغات پیشبرد فروش

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

محققین بازاریابی

مدیران محصولات

کارشناسان قیمت گذاری

مفاهیم اساسی بازاریابی

مفهوم بازاریابی

در مفهوم بازاریابی، اعتقاد بر این است که نیل به اهداف سازمانی، بستگی تام دارد به تعیین و تعریف نیازها و خواسته های بازارهای هدف و تأمین رضایت مشتریان به نحوی مطلوب تر و مؤثرتر از رقبا.

مفاهیم فروش و بازاریابی غالباً با یکدیگر اشتباه می شوند.

مفهوم فروش از داخل به بیرون می نگرد. این مفهوم از کارخانه شروع می کند، به محصولات و کالاهای موجود شرکت توجه دارد و به دنبال کسب فروش سودآور؛ تلاشهای فروش و تبلیغات پیشبردی قابل ملاحظه ای را می طلبد.

مفهوم بازاریابی دارای نگاهی از بیرون به داخل است. این مفهوم با یک بازار کاملاً تعریف شده آغاز می شود، روی نیازهای مشتریان تأکید دارد، کلیه فعالیت های بازاریابی را هماهنگ می کند که به نحوی مشتریان را متأثر می سازد و با تأمین رضایت مشتریان، سود می آفریند.

مقایسه مفاهیم فروش و بازاریابی

انواع جامعه

نیروهای اساسی در محیط کلان شرکت

انواع بازار

اصول حاکم برای بقا در هزاره سوم

پویایی: حذف نشدن از گردونه رقابتی و ادامه حیات. برآورده ساختن کلیه درخواست ها و انتظارات مشتریان و ارباب رجوع های خودبه صورت منطقی.

داشتن نگاه رو به عقب

پویایی: کلیه درخواست ها و انتظارات مشتریان یا ارباب رجوع های خود را قبل از مطرح شدن برآورده سازد.

داشتن نگاه رو به جلو

عناصر دخیل: جامعه، مشتریان سازمان، مدیریت و کارکنان

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

"شناخت انتظارات برخاسته از شناخت و نیاز آگاهی از ماموریت و رسالت اتاق"

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

فلسفه وجودی اتاق

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران
ماده ۱- بمنظور کمک به فراهم آوردن موجبات رشد و توسعه اقتصاد کشور، تبادل افکار و بیان آراء و عقاید مدیران صنعتی، معدنی، کشاورزی و بازرگانی بموجب وظایف و اختیارات این قانون اتاق بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران تاسیس می شود.

ماده ۵- وظایف و اختیارات اتاق ایران عبارتست از:

- الف - ایجاد هماهنگی و همکاری بین بازرگانان و صاحبان صنایع و معادن و کشاورزی در اجرای قوانین مربوطه و مقررات جاری مملکتی.
- ب - ارائه نظر مشورتی در مورد مسائل اقتصادی کشور اعم از بازرگانی، صنعتی و معدنی و مانند آن به قوای سه گانه.
- ج - همکاری با دستگاه های اجرایی و سایر مراجع ذیربط به منظور اجرای قوانین و مقررات مربوط به اتاق
- د- ارتباط با اتاق سایر کشورها و تشکیل اتاق های مشترک و کمیته های مشترک با آنها براساس سیاستهای کلی نظام جمهوری اسلامی ایران.
- ه- تشکیل نمایشگاه های تخصصی و بازرگانی داخلی و خارجی با کسب مجوز از وزارت بازرگانی و شرکت در سمینارها و کنفرانسهای مربوط به فعالیت های بازرگانی، صنعتی، معدنی و کشاورزی اتاق در چارچوب سیاستهای نظام جمهوری اسلامی ایران.
- و- کوشش در راه شناسایی بازار کالاهای صادراتی ایران در خارج از کشور و تشویق و کمک به موسسات مربوطه جهت شرکت در نمایشگاه های بازرگانی داخلی و خارجی.
- ز- تشویق و ترغیب سرمایه گذاری داخلی در امور تولیدی بالاخص تولید کالاهای صادراتی که دارای مزیت نسبی باشند.
- ح- تلاش در جهت بررسی و حکمیت در مورد مسائل بازرگانی داخلی و خارجی اعضا و سایر متقاضیان از طریق تشکیل مرکز داوری اتاق ایران طبق اساسنامه ای که توسط دستگاه قضایی تهیه و به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.
- ط- ایجاد و اداره مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی بمنظور انجام وظائف و فعالیت های اتاق.
- ی- صدور کارت عضویت طبق آیین نامه اتاق ایران جهت تکمیل مدارک صدور کارت بازرگانی.
- ک- تشکیل اتحادیه های صادراتی و وارداتی و سندیکاهای تولیدی در زمینه فعالیت های بازرگانی، صنعتی، معدنی و خدماتی طبق مقررات مربوط.

جزوه آموزشی جهت دریافت کارت بازرگانی

ل- دائر کردن دوره های کاربردی در رشته های مختلف بازرگانی، صنعتی، معدنی و خدماتی متناسب با احتیاجات کشور.

م- تهیه، صدور، تفریغ و تایید اسنادی که طبق مقررات بین المللی بعهده اتاق ایران می باشد با هماهنگی وزارت بازرگانی.

ن- تشکیل اتاق های مشترک با کشورهای دوست با هماهنگی وزارت بازرگانی و امور خارجه.

شما که کارت هیی گیرید

گفته ها، مسوولیت ها، گستره فعالیت ها، رفتارها، دید دیگران و ... با شما به کلی فرق خواهد کرد و در طبقه اجتماعی خاصی رفته اید.

کارت فقط متعلق به دارنده آن است مثل گواهینامه، گذرنامه، حساب بانکی، شناسنامه، کد ملی

کلیه ارگانها و سازمانها و قوانین فقط شما را می شناسند مثل دارایی، تامین اجتماعی، اداره کار، بانک

ها، سازمان صنایع و معادن، بازرگانی و هر جایی که شما کار داشته باشید. مسوول و پاسخگوی نحوه استفاده از کارت فقط شما هستید.

شما که کارت هیی گیرید

الزام هدایت کار و کسب راه های قانونی و عرف

از اینکه عده ای شما را برای گرفتن کارت تشویق کرده و می گویند بعدش با ما بپرهیزید.

عده ای با حسن نیت و یا خدای نکرده با سوءنیت درصددند از کارت شما به شکل

موردی، وکالتی، ماهیانه، سالیانه و ... استفاده کنند. ولی پاسخگوی سوءاستفاده ها و ناهنجاری های بعدی شما

هستید. بازداشت ها، پرونده دادگاهها، اختلافات تجاری، قطع آب و برق، تلفن حساب های بانکی، توقیف و یا

ابطال کارت، حبس و تعذیر، توقیف اموال، و از همه مهمترین سلب اعتماد عمومی همگی برای شما اجرا می

شود و بهانه ها غیر قابل قبول است. به همین دلیل شرایط پیش پا افتاده را کنار می گذاریم. شما هم کمک

کنید و با هم آگاه می شویم.

شما که کارت هیی گیرید

صدور و تمدید کارت، واسطه، کارت قاچاق کن و دلال نمی خواهد، اتاق راهنمای مطمئن شماست.

کارت یک سکه دورو است یک طرف امکان توسعه کسب و کار، ثروتمند شدن و ارتقاء شخصیت اجتماعی و

اقتصادی یک طرف قعر دره و از دست دادن همه چیز، به جوانب آن دقیقا و هوشمندانه بنگرید و توجه کنید.

کارت در اختیار افراد ناشناس قرار نگیرد و در صورت مفقودی همواره مدنظر باشد.

جهل به قانون مانع مسولیت صاحب کارت نیست.

شما که کارت هیی گیرید

منافع کوتاه مدت و زودگذر ناشی از کارت را با منافع بزرگ و پیامدهای درخشان آن عوض نکنید

فهرست منابع

- بانکداری بین المللی ۱، موسسه علوم بانکی
- بانکداری بین المللی ۲، موسسه علوم بانکی
- مقررات صادرات و واردات و آیین نامه اجرایی به ضمیمه جداول مقررات صادرات و واردات ۱۳۹۰
- گمرک و ترخیص کالا، نویسنده: علیرضا فرامرزی
- اینکوترمز ۲۰۱۰، ترجمه: محمد صالح ذوقی، مجید زند میرآلوند

مرکز آموزشی و پژوهشی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

آدرس: مشهد - بلوار شهید صارمی - صارمی ۱۹ - پلاک ۳

تلفن: ۸۸۴۲۹۳۰